

DIRVA

THE FIELD
Nr. 42
October-spalio 18, 1956
Cleveland, Ohio

Kur teka nafta, ten nesantaika ir liejasi kraujas

1,950,000 statinių naftos kasdien į Europą

Kilęs dėl Sueso kanalo kontrolės ginčas turi kaip politinį taip ir ūkinį charakterį. Nasseris tą ginčą nori praversti vien tik ant politinio kurpalio, kadangi tas daugiau sutvirtina Egipto pozicijas.

Šiukiu dėl pilnų suvereninių teisių kovos ir kovos su kolonializmu, Nasseris mobilizuoja netik Egipto bendruomenę ir arabų tautas, bet ir daug kitų. Jis laimi gana rimtą paramą net iš kairiųjų Vakarų tautų.

Egipto tvirtinimas, kad britai siekia Egipto politinės kontrolės, neatitinka tikrovės. Su kariuomenės atitraukimu iš Sueso kanalo rajono, britai sutiko ir su užbaigimu ten politinės įtakos. Jeigu prancūzų akcijoje galima įžiūrėti grynai politinius elementus, skirtingus negu galvoja Egiptas, tai tų elementų nesimato britų akcijoje. Prancūzija nebesavoja turėti savo įtaką Egipte, bet tik norėtų skaudžiausių smūgių suduoti Nasserui, kurį skaito didžiausiu atsakovu už sudarytus prancūzams rūpesčius Alžire.

Vakarams, o ypač D. Britanijai svarbiausi yra ūkiniai pusė. Sueso kanalu praplaukia skystojo aukso-naftos cisternos. Kova dėl naftos turi ilgą ir kraujuotą tradiciją. Sakydavo: kur teka nafta ten liejasi ir kraujas. Šiuo metu neina kova dėl naftos šaltinių, bet eina dėl vandens kelio, kuriuo ta nafta gabenama. Nafta bus reikalingiausia žaliava kaip ūkiniame gyvenime, taip ir gynyboje tol, kol bus įvestas naujas energijos šaltinis — atomas. Didžiausios jūrų ir oro eskadros yra varomos naftos produktų jėga. Didžiausieji pramonės fabrikai taipogi naudoja šios energija. Tai yra paradoksas, kad D. Britanija, turėdama kitų energijos šaltinį — anglį, negali apsieiti be naftos. Visos auto ir kitokios transporto priemonės naudoja naftos produktus.

Teoretiškai, reikalui esant, galima aprėžti naftos sunaudojimą, bet visai be jos apsieiti negalima. Aišku, kad atominė energija duos dalį sumažinti naftos sunaudojimą, bet tai yra ateities klausimas ir gali užsistėti ir praėti ne vienas dešimtmetis. Yra ir sintetiniai degalai. Vokietija prieš karą ir laike karo pirmavo sintetinio benzino produkcijoje, kad papildžius natūralaus benzino trūkumą. Nežinant, kad jis ir pavaduojas tikrąjį benziną, bet kaikiuriai atvejais jo visai negalima vartoti. Pvz. laike šalčio šis skystis kristalizuojasi. Todėl nafta ir turi didžiausią reikšmę, kaip ūkinyje kasdieniniame gyvenime, taip ir kiekvienos valstybės gynyboje.

Pagal provizorinius apskaičiavimus, 1955 m. visame Pasaulyje naftos produkcija siekė 763 milijonus tonų. Šitame skaičiuje sovietinio bloko produkcija siekė 84 milijonus tonų. Didžiausiu producentu yra J. A. Valstybės, kurių 1955 m. produkcija siekė 332 milijonus tonų, Kanados — 17 mil., Meksikos — 12 mil. Po J. A. Valstybių naftos produkcijoje seka Art. Rytai, kurie 1955 m. išgavo 161,398,000 tonų.

Vakarų pasaulis priklauso nuo Art. Rytų naftos produkcijos, tas liečia ir J. A. Valstybes. 1955 m. J. A. Valstybės kasdien išgavo 6,752,000 statinių naftos, o buvo suvartojama kasdien 8,256,000 statinių. Dar aiškesnis pvz. yra Europa, kuri 1955 m. dieną išgavo 169,000 statinių, o kasdieninis suvartojimas siekė 2,364,100 statinių. Maža to! Padidinus naftos išgavimą, Amerikos šaltiniai smarkiai pradėjo išsekti.

Apskaičiuojama, kad 50% atsargos jau yra išnaudotos. Kai kuriose vietose daromi jau labai gilūs gręžimai, o tuo tarpu Art. Rytų šaltiniai dar tik pradėti ir atsargos yra didžiausios. Ten naftos šaltiniai yra visai paviršyje, todėl ir jos išgavimas yra graitėsnis ir pigesnis.

Art. Rytų produkciją galima daug kartų padidinti, didžiausią kliūtį sudaro tik transporto reikalai ir daugiau niekas. Tas reikalas greit išryškėjo laike ginčo su Iranu. Nutraukus persiškos naftos pristatymui, tuojuo buvo padidintas gavimas iš Kuvait ir Saudi Arabijos šaltinių, kur persiškos nuostolius padengė tuojuo, net su dideliu pertekliumi.

Art. Rytų šaltinių nafta daugiausia naudojasi Europos valstybės. Per pirmąjį šių metų pusmetį tos naftos eksportas į Vak. Europą daug padidėjo. Apytikriai 1,950,000 statinių kasdien eidavo į tuos kraštus, kas rodo europietiško ūkio priklausomybę nuo naftos iš arabų šaltinių.

Nors eksportas atliekamas ne vien tik Sueso kanalu, bet tas vandens kelias vaidina didelį vaidmenį. Juo kasdien praplaukdavo po 1,300,000 statinių, per naftos vamzdžius, einančius per arabų valstybes, kasdien perpompuodavo po 850,000 statinių.

o kitais vandens keliais kasdien išeidavo po 850,000 statinių.

Tampriai su Egiptu susiriusių valstybių boikotas prieš Art. Aytų naftą praktikoje yra įvykdytinas, jeigu Irakas nenutrauktų naftos pardavimo, kas irgi abejotina, nes jos visvien negalima būtų eksportuoti, kadangi vamzdžiai eina per Libaną ir Siriją. Kuvait ir Bahrain yra britų kontrolėje, bet ir čia gali susidaryti netikėtumai.

Tas boikotas V. Europai gali virsti grėsmingesniu negu arabams. Nors arabų pagrindines pajamas duoda nafta, bet jų žemo pragyvenimo lygio nužeminimas dar nebūtų katastrofališkas. Politinis fanatizmas nugalės (Perkelta į 4 psl.)

JUOZAS BAČIŪNAS KELIAUJA Į EUROPA

Juozas Bačiūnas spalio mėn. 18 d. laivu S. S. America išplaukia aplankyti savo jaunų dienų draugą Lietuvos ministrį Anglijoje B. K. Balutį. Kurį laiką pavišėjęs Londone žada aplankyti ir kitas Europos valstybes.

Į Ameriką atgal žada sugrįžti lapkričio pabaigoje ar gruodžio pradžioje.

DR. A. GERUTIS

diplomatas ir laikraštininkas, pastoviai gyvenęs Šveicarijoje, ten atstovauja Lietuvos interesams, drauge einęs ryšinio pareigas prie Vakarų Vokietijos vyriausybės, į JAV atvyksta lapkričio mėn. 5 d.

JAV išbus apie 3 mėnesius. Be savo specialių pareigų numato lankytis didesnėse lietuvių kolonijose ir padaryti viešus pranešimus.

ATVYKO 908 LIETUVIAI

New York Herald Tribune Washington korespondentas James E. Warner paskelbė plačią informaciją, kiek per vienerius metus, nuo liepos 1 d., 1955 ligi birželio 30 d., 1956 m. į JAV atvyko asmenų, gimusių kraštuose už geležinės uždangos. Taip pat jis patiekė statistiką, kiek kurios tautos žmonių įgijo JAV pilietybę.

Per tą mėnesį į JAV atvyko 35,042 asmenys, įgijo pilietybę 50,470. Tuo pačiu laiku 125 asmenys grįžo į gimtuosius kraštus už geležinės uždangos. Korespondentas plačiau nagrinėja priežastis, kodėl jie palikę Ameriką ten grįžta.

Warner rašo, kad JAV imigracijos pareigūnai apklausinėjo kiekvieną norintį grįžti. Esą, iš 125 tik du pasisakė prijaučią komunistui. Kiti grįžta dėl įvairių priežasčių, daugiausia norėdami gyventi su kitais savo šeimos nariais. Į Lenkiją iškelia vienas kunigas, kuris nutarė grįžti į savo parapiją.

Imigracijos įstaigos ir organizacijos, kurios padėjo asmenims atvykti į JAV per savo atstovus ne tik apklausinėja, bet ir namuose apanko pareiškėjus norą grįžti. Kada įsitikinama, kad jie nėra paveikti blogos valios grįžti, persekiojimų ar priepauidos, tokie gauna leidimus iš JAV išvykti. Tokių buvo tik 125. 41 į Sovietų Rusiją, 32 į Lenkiją, 28 į Raudonąją Kiniją ir tik po kelius į kitus pavergtuosius kraštus.

Korespondentas pastebi, kad didelę sovietų grįžimo į tėvynę propaganda rusams nepasisekė.

PRANEŠIMAS APIE TAUTYBIŲ MUZIEJŲ

Sekmadienį, spalio 21 dieną, per CBS televizijos stotis Ed. Sullivan programoje bus padarytas pranešimas apie tautybių muziejų, kuris numatoma pastatyti New Yorke Laisvės statulos papėdėje.

Lietuviai kviečiami šį sekmadienį Ed. Sullivan programos pasižūrėti ir susipažinti su tautybių muziejaus idėja.

Šio muziejaus vyriausiajame

VISAM PASAULY

• Vakarų Vokietijos vyriausybėje vykdomos didelės reformos, taip pareiškė min. pirm. K. Adenaueris būdamas dar Berlyne. Laikraštininkai spėlioja, kad būsiąs naujas ir ginkluotųjų jėgų ministeris. Reformos bus praneštos šią savaitę.

• Nuernbergo mieste, Vokietijoje, nacionalsocializmo tvirtovėje, šio mėnesio pradžioje atidaryti Amerikos Namai. Juose, be kitų kultūrinių įstaigų yra ir 20,000 knygų biblioteka.

• Jordanas ir Irakas sudaro karinę sąjungą. Pagal sąjungą Irako ginkluotosios jėgos galės stovėti Jordanijoje. Tos jėgos būsiąs nukreiptos prieš Izraelį, kuris sutartim labai susirūpinęs ir daro visas pastangas, kad ji būtų išardyta.

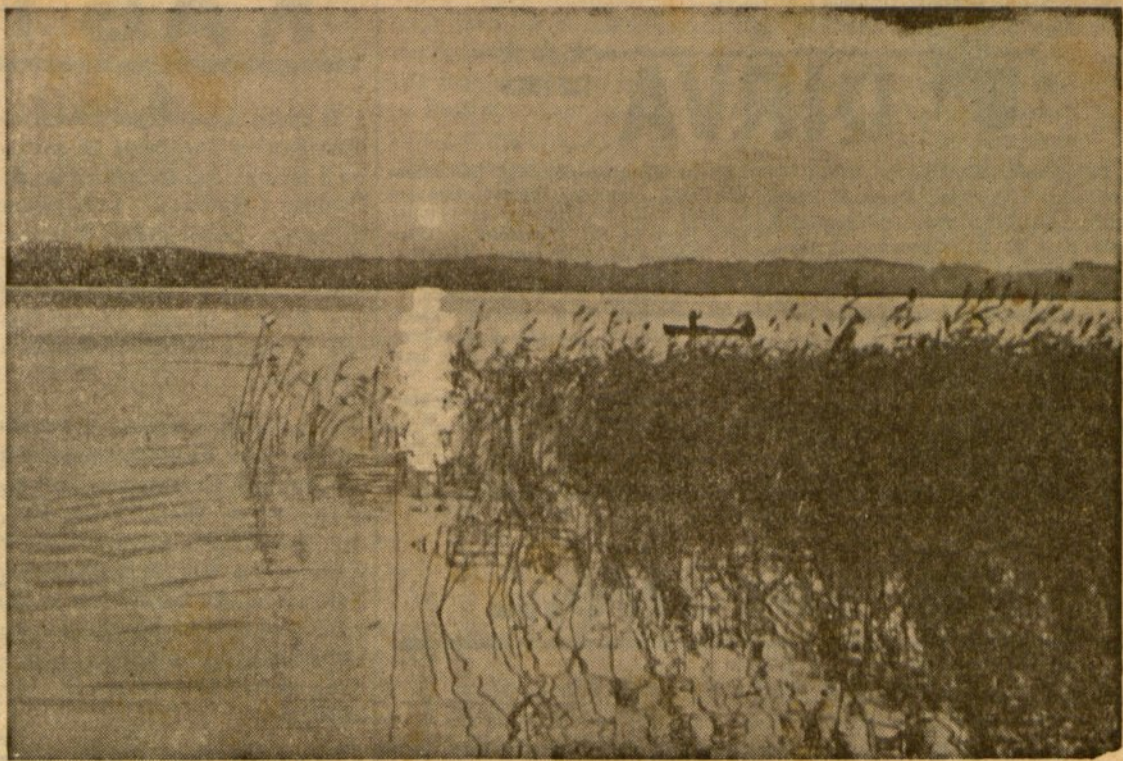
• Angliją pagaliau pasibaigė daug įtampos tarp Anglijos ir Sovietų Sąjungos sukūlusio disko čempionės Ninos Ponomarevos kepuraičių vogimo byla. Teismas ją nubaudė tik \$10.00. Po teismo ji tuoj išplaukė į Rusiją.

• Jugoslavijai JAV ir toliau teiks pagalbą. Tik kol išaiškės paskutiniai Tito manevrai Jaltaje, sunkiųjų ginklų tiekimas sulaukys.

• Raudonosios Kinijos karinė delegacija, atvykusi į Jugoslaviją specialiam vizitui, buvo didelėmis išklėmis sutikta Belgrade. Patys kinai pareiškė, kad jie atvyko pasimokyti iš narsios jugoslavų kariuomenės.

• Maroko sultanas jau pareikalavo prancūzų, kad šie iš Maroko išvestų prancūzų kariuomenę. Bet prancūzams kariuomenę išvesti labai pavojinga, nes tada daug palengvėtų Alžiro sukilėliams.

• Susirinkusi posėdžiama Arabų Lyga iš pagrindų svarstys Alžiro ir Izraelio klausimus. Ir vienu ir kitu klausimu vieningas arabų nusistatymas gali sprendimus daug paspartinti, juos sušvelninti ar paštrinti. Arabų Lygos darbų tvarkon įtraukti ir komunistinės Kinijos pripažinimas bei Sueso kanalo reikalai.

Lietuvos ežeruose taip pat rudens dienos.

Eilės maisto krautuvėse

(Naujausios žinios iš Lietuvos)

Viena Vilniaus šeimininkė viešai nusiskundžia tokiomis, kaip ji sako, "smulkmenoms":

1) kodėl maisto krautuvėse reikia stoti į tą pačią eilę ir tiems, kurie nori nusipirkti pieno, kaip ir tiems, kurie nori pirkti dešros (ji pageidauja nedaug, kad tik būtų leista sudaryti atskiras eilės "pienininkams" ir "dešrininkams"...;

Komitete Amerikos Lietuvių Bendruomenę atstovauja A. J. Rudis ir Amerikos Lietuvių Tarybą — L. Šimutis.

KAS NAUJA VLIKE

VLIKas į savo fondo valdybą išrinko prelatą Balkūną ir Dr. Devenį. Gi fondo pirmininku bent laikinai sutiko pabūti prof. Kaminskas.

VLIko informacijos tarnybos valdytojas M. Gelžinis lapkričio mėnesyje emigruoja į JAV. Vižą jau turi. Į jo vietą labai pretenduoja S. Miglinas.

VLIko užsienio tarnybos valdytojas Dr. P. Karvelis taip pat užsiėmęs kitais prekybiniais darbais, kad mažiau begali skirti laiko įvairiems atstovavimams.

Kiek girdėti ir Vykdomosios Tarnybos pirmininkė Elena Devenienė esanti pasiryžusi prieš naujuosius metus grįžti atgal į JAV. Planuojama Vyk. Tarnybą visiškai panaikinti.

2) kodėl krautuvėse neleidžia nusipirkti pieno piltis ir savus indus, o verčia pirkti su "tara", kuri kartais brangesnė už patį produktą joje";

3) kodėl duona parduodama kartais labai sudeginta pluta (dėl kainos — 1 rb. 52 kp. už kilogramą — ji nieko nesako);

4) kodėl cukrus supilamas į tokį popierį, kuris iki namų suplyšta ir cukrus išbira;

5) kodėl perkant 100 ar 200

KĄ PATYS RUSAI SAKO APIE PROF. ŽEMAIČIO NUŽUDYMĄ

Kaip patys rusai praneša, prof. Žemaitis buvo nužudytas 3. m. liepos mėn. 29 d. Jį nužudęs prof. Žemaičio augintinis H. Šarkanas plaktuku. Nužudymas atliktas apilėšimo tikslu. Pirmiausia buvusi nužudyta jo žmona Palmira Žemaitienė, gi kai grįžo iš miesto ir pats prof. Žemaitis. Po nužudymo buvo papiltas žibalas ir padegta.

Esą, tas apilėšimas buvo padarytas todėl, kad namuose buvo laikoma 4200 rublių grynais ir dar kiek paskolų laktais.

Tik rugsėjo mėnesio gale buvo teisiama H. Šarkanas ir nutartas sušaudyti.

Tai tokios oficialios rusų žinios. Ar jos atitinka tiesai, labai abejojama, ypač nužudymo tikslas.

Savo laiku rusai buvo pranešę, kad prof. Vabalas-Gudaitis mirė po ilgos ir sunkios ligos. Tuo tarpu mes turime pranešimą, kad jį išėjusį už miesto pasivaikščioti rado išrenką ir skaudžiai sumuštą. Vežamas į ligoninę pakeliui ir miręs.

STASYS DARGIS IR ALGIS IGNATAVICIUS

išrinkti į Australijos olimpinę krepšinio komandą.

Australijos olimpinę komandą sudaro: 1 graikas, 2 lietuviai, 3 latviai ir 6 australai.

gramų varškės, ji sveriamą uždėta ant tokio storo popierio, kad nežinia, ko pirkejas gauna daugiau: varškės ar popierio (popieris įskaitomas į svorį!)...

Steigs naują meno draugiją Lietuvoje?

Tūlas Jurgelaitis "Komjaunimo Tiesoje" iškėlė pasiūlymą, kad reikėtų įsteigti Lietuvos meno draugiją, į kurią būtų sutelkti visi vadinamieji meno savi-veiklos (mėgėjų) rateliai. Žinoma, jai padovauti, esą, turėtų "gerai paruošti kūrybiškai žmonės, kurie ne tik gerai tvarkytų savo kolektyvą, bet ir sugebėtų auklėti visuomenę, aktyviai dirbtų komunistinio auklėjimo darbą"...

"K. T." redakcija atidarė diskusijas dėl tokios draugijos reikalingumo.

Vilniaus troleibusų

Lapkričio 7 dieną žadama jau atidaryti pirmąjį troleibusų susisiekimo liniją tarp geležinkelio stoties ir Antakalnio (iki Žolyno gatvės). Tuo tarpu važinėsią tik aštuoni troleibusai, po 75 vietas kiekvienas. Kitais metais žadama atidaryti su pirmosios linijos viduriu sujungta kita, einanti į Žvėryną.

Brooklyno "Laisvė" jau pasiekia Vilnį

Ligi šių metų ne tik joki kiti užsienyje leidžiamieji laikraščiai, bet net A. Bimbos redaguojamoji "Laisvė" negalėdavo prasmukti pro geležinę uždangą į Lietuvą. Dabar atitinkamas "plyšelis" jau atidarytas. Net Vilniaus radijas jau skelbia, kad pagaliau esąs gautas "Amerikos lietuvių laikraštis Laisvė".

Žinios jiems tenai atrodė labai įvairios, bet skelbia tikrai apie mažametį berniuką, patekusį kėlįman dėl blogų filmų ir knygų įtakos, ir kad New Yorko Harleme (daugiausia juodųjų ir portorikiečių apgyventame rajone) esą labai blogi butai, daug žiurkių.

Rado dar "Laisvėje" parašyta, kad Brazilijoje pusė vaikų negali mokytis, o uždariauja praeiviams batus valydami, arba už (Perkelta į 5 psl.)

Kiek juokinga pora, bet labai pagarbi... Princesė Margareta ir Zanzibaro sultonas pilnoj savo didybės uniformoj.

Italijos vyriausiojo armijos štabo viršininkas gen. Guiseppe Manicelli (dešinė) sutinkamas Washingtone kaip JAV armijos svečias.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Registruota kaip antrasis klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Rinkiminė kova Jungtinės Amerikos Valstybėse labai aštrėja. Jei pradžioje buvo pažady, kad ta rinkiminė kova neišsilies iš krantų, tai to jau negalima dabar pasakyti, kada iki pačių rinkimų belikę trys savaitės.

Ir, kiek atrodo, tos rinkiminės kovos aštrumą daugiausiai tikėtina veržlus demokratų kandidatus Stevensonas. Neabejojama, kad paskutinėmis savaitėmis ta kova dar bus kietesnė, ir balsuotojas išgirs dar daug tokių dalykų, kurių negirdėtų, jei už trijų savaičių jam nereikėtų atiduoti balsą ir tuo balsu nulemti kas per ateinančius ketverius metus sėdės Baltuosiuose Rūmuose...

O kaip mes, lietuviai, kurie jau įsijungėm į šio krašto gyvenimą pilnateisiais piliečiais, esame demokratai ar respublikonai? Ar mes jau esame susirišę kietai su viena kuria politine grupe?

Atrodo, kad ne. Lygiai kaip ir pačių amerikiečių tarp, lygiai ir lietuviuose, vieni demokratai, kiti respublikonai.

Daug kas iš klausiančiųjų dar išskiria vieną klausimą, specialiai taikomą tremtiniams. Girdi, kiek mes pastebime, dauguma jūsų naujakurių yra respublikonai. Kodėl jie daugiau nori pasukti su respublikonais?

Jūsų redaktorius tuo klausimu yra kalbėjęs su daugeliu tremtinių. Ir čia duodami atsakymai yra ne redaktoriaus asmeninė nuomonė, bet užklaustųjų.

— Demokratai mums tebe- ra palikę labai neskanių įspūdį iš tų garsųjų Jaltos, Potsdamo ir kitų konferencijų, kuriose, kaip Jūs bekalbėsite, sovietų naudai išporeliavo Europą. Tiesa, demokratų prezidentui Rooseveltui esant buvo padarytas Valstybės Departamento pareiškimas, kad Lietuvos okupacija nepripažįstama, bet tos okupacijos pašalinimui nieko nebuvo daroma. Tais laikais buvo per daug pataikaujama komunistams ir dėl to mums, kiek tai liečia Lietuvos laisvės reikalus, dėmesys daugiau kryptas ne į demokratų, o į respublikonus.

Kita grupė tremtinių sako: — Negalima pasakyti, kad ir respublikonai mūsų reikalui jau būtų daug ką padarę. Viena tik aišku, kad komunistai jau pradėti vertinti tokiais, kokie jie iš tikrųjų ir yra. Sudarytos sąlygos jau nors dvasiniais ginklais prieš komunizmą kovoti. O juk, mūsų tremtinių, didžiausias tikslas yra daugiau į tuos nusikreipti, kurie žada ir realiai padeda mūsų pavergtai tėvynei.

Neužmirštama ir tai priminti, kad praėjusiais rinkimais respublikonai daugiau pažadėjo; negu ištesėjo. Ir į dabartinius demokratų daromus respublikonams priekaištus tais klausimais labai rimtai žiūrima. Vienok, kada demokratų kandidatas į prezidentus skatina sustabdyti atominių ginklų bandymus, kada jo patarėjai primena užmiršti dabar sovietų pavergtas tautas, ne-susidaro sąlygų, kad būtų galima demokratų vadų pažadams tikėti. Tuo tarpu respublikonų vicepre-

zidentas A. Nixon, į kurį labai daug vilčių dedama, yra senas kovotojas prieš komunistus.

Dar trečia tremtinių grupė sako: — Demokratų socialinė politika mums, kaip naujakuriams ir pratusiems Europoje matyti daug geresnius toje srityje įstatymus, yra simpatiškesnė. Respublikonai tuo požiūriu yra labiau atsilikę.

Tai va, kad ir ne visos, bet dauguma įdomesnių tremtinių pasiakymų. Juose nieko ypatingesnio, bet gal jie kai kam patiks, kodėl tremtiniai daugiau linkę žvalgytis į respublikonus, negu į demokratų.

Čia tremtinius, kaip matyti, daugiausia apsprendžia ne kokie kapitalo reikalai, bet pavergtos tėvynės laisvės klausimai ir skaudūs praities patyrimai. Bet jei dauguma nusivils respublikonų pažadais, neabejojama, kad jie pasuks į ten, kur daugiau bus realiai daroma.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba randai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivai no, ko visada reikalinga ar traudos kompanijos pirm. ne-cu išmoka už nuostolius

P. J. KERŠIS

628 Engeneer Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 252

ELECT...

WILBUR H. BREWER STATE REPRESENTATIVE

PRIMARY ENDORSEMENTS:

THE CLEVELAND PRESS
THE CLEVELAND NEWS
THE CLEVELAND PLAIN DEALER
"PREFERRED" — CITIZENS LEAGUE
REPUBLICAN

X

WILBUR H. BREWER

SIUNTINIAI Į VISUS EUROPOS KRAŠTUS UNITED PACKAGE EXPRESS CO.

305 Market St. (arti P. R. R. Stoties), Newark, N. J.
Telef.: MArk 3-2277.

Skubiai išsiunčiame maisto produktus, auksklus, naujas ir dėvėtas drapanas, vaistus ir t.t.

Laikė 6 savaičių siuntiniai pasiekia paskyrimo vietą.

Oro paštu pasiekia gavėją per 7-10 dienų.

Siuntėjas gaus gavėjo parašą patvirtintą pakvitavimą.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia.

Gavėjas nieko neturi mokėti.

Atnešę ar atsuntę ši skelbimą sutauptysite \$2.00.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — iš Lietuvos rašomuosius greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augčiau simokėtina. Naujausi modeliai: V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

KAS ir KUR

• Iš Pietų Australijos į Australijos Krašto Tarybą iš 13 atstovų 8 išrinkti Dirvos skaitytojai: Evaldas Kudžius, Lukavičius Bronius, Lukošius Povilas, Marmukonis Bernardas, Mikiūnas Antanas, Raginis Vaclovas, Riauba Juozas, Taunys Ignas. Pirmas kand. Ostrauskas Česlovas.

• Australijos Lietuvių Teisininkų skyriaus visuotiniame narių susirinkime išrinkta nauja valdyba: Pirm. Elena Reisonienė, išd. Leonardas Garbaliuskas ir sekretorium Mečys Rudzenskas. Kandidatai: P. Lukošius ir Vitalis Linkus (Linkevičius). Susirinkimui pirmininkavo L. Garbaliuskas, sekretoriavo P. Lukošius.

• Ilgametis Dirvos skaitytojas Jonas Strankauskas, neseniai atšventęs 40 metų sukaktį yra Adelaidės vyrų choro "Lithuania" mecenatas ir penktus metus remia 16 Vasario gimnazija, daugiausia aukojęs iš visų Australijos rėmėjų.

• Dirvos skaitytojas dailininkas Leonas Zygas, kuris yra Australijos Conterporary Art Society ir Royal Art Society nariu paskirtas spresti, kuriuos imigrantų kūrinius priimti į dailės parodą, kuri įvyks spalio 8-9 d.d. Imigrantų savaitės proga.

• Tarptautinė lėlių parodoj Adelaidėje Valerijos Venslovai- cienės lėlė gavo 1-mą vietą. Lėlė buvo ištatyta Adelaidės moterų sekcijos vardu. Gydytojos Janinos Maželinės lėlė gavo specialų prizą. Abi lėlės buvo papuoštos lietuviškais tautiniais drabužiais.

• Stasė Valešaitė - Jaunutienė praneša, kad norintieji jai rašyti, gali siųsti laiškus šiuo adresu: Box 1665M, GPO, Adelaidė, S. Australia.

• JAV LB Chicagos Apygardos Valdyba yra nutarusi 1957 m. birželio mėn. Chicagoje suruošti Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventę-festivalį. Kadangi šventė būtų ruošiamą JAV ir Kanados liet. bendr. vardu, tad jos klausimus rugsėjo 18 d. posėdy svarstė ir JAV LB Centro Valdyba.

• Studentų S-gos centro valdybos sekretoriato adresas dabar toks: Ramutė Kliorytė — 1002 College Ct., T-Dorm C, Urbana, Ill.

• Lapkričio 3 d. Clevelande įvyks Detroito - Rochesterio - Clevelando - Pittsburgho rajonų LB apylinkių atstovų suvažiavimas. Jį organizuoti pavesta Clevelando apylinkėi.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos išd. P. Staniškis Centro Valdybos rugsėjo 18

d. posėdy pateikė metinę išd. apyskaitą: nuo 1955 m. rugsėjo 1 d. iki 1956 m. rugsėjo 1 d. Centro Valdyba turėjo \$3513.50 pajamų, padarė \$1690.73 išlaidų, išde — \$1822.77.

• Spalio 3 d. į New Yorko uostą atplaukė laivas General Langfitt, kuriuo atvyko 1,226 keleiviai su vizomis duotomis pagal Pabėgėlių Salpos Programą — Refugees Relief Program. Tame naujų ateivių skaičiuje buvo 48 lietuviai ar Lietuvoje gimusieji.

Detroito jaunimui konkursas

Lapkričio mėn. 11 dieną, sekmdienį, 4 val. po pietų LB Detroito Apylinkės Valdyba organizuoja jaunimo vakarą-konkursą. Konkurse numatyta šie dalykai: gražaus skaitymo, deklamavimo ir kalbėjimo.

Iš konkurso dalyvių bus reikalaujama, kad skaitymas nebūtų ilgesnis kaip trys minutės ir netrumpesnis kaip dvi minutės. Deklamavimui laikas nėra apribotas, tik kalbėjimui laikas yra toks: nemažiau trijų ir ne daugiau 5 minučių.

Šiame trijų dalykų konkurse dalyvauja vyresnio amžiaus jaunimas t. y. nuo 12 iki 18 metų, o jaunesnieji gali pasirinkti tik skaitymo ir deklamavimo dalykus. Tas pats dalyvis gali dalyvauti visuose dalykuose, jei tik jis nori. Ką skaityti ar dekla-

muoti pasirenka pats konkurso dalyvis. Smulkesnę programą — sąlygas gali gauti pas lietuvių mokyklų vedėjus ir pas V. Paužą Neringoje.

Konkursui užsiregistruoti reikia iki šio mėn. 28 dienos. Registruoti pas Lituanistinės ir Šeštadienės mokyklų vedėjus ir pas V. Paužą Neringoje. Konkurs komisiją sudarys Alė Nakaitė - Arbačiauskienė, V. Alan-tas, P. Gričius, A. Misiūnas ir V. Pauža.

LB Detroito Apylinkės Valdyba konkurso laimėtojams paskyrė 50 dolerių. Viso premijų numatyta 15 — po tris kiekvienam dalyviui — pirma, antra ir trečia premijos. Prieš baigminis konkursas įvyks lapkričio 4 dieną, o galutinis 11 dieną, kai bus įteikiamos ir dovanos laimėto-

NEPAGAILEKITE POROS MINUČIŲ

perskaitykite šį pranešimą — tik ką atspaudintos knygos:

- P. Galaunės LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS 400 paveikslų \$8.50.
- Dr. V. Ruogienės LIETUVOS ISTORIJA 968 pusl. 4 žemėlapiu \$12.00.
- S. Raštiko KOVOSE DĖL LIETUVOS 704 pusl. \$7.00.
- A. Biront VARDAN TEISYBES 32 pusl. \$1.00.
- N. Butkienės DVYNUKES vaikams apysakos 34 pusl. \$1.00.
- Truputį anksčiau atspausdintos:
- A. Merkeliš Juozas Tumas VAIŽGANTAS (jo monografija) 398 pusl. 43 paveikslai \$6.00.
- V. Mikolaitis Putinas ALTORIŲ SEŠELY romanai 3 dalis, 632 pusl. \$6.00.
- V. Varnienės DIDIOJI VIREJA 792 pusl. \$ 6.00.
- J. Georg MOTERYSTĖ ir natūralus gimimų reguliavimas, išeitis iš moterystės sunkenybių 224 pusl. \$3.00.

Prenumerata:

J. Tumo-Vaižganto RINKTINIŲ RAŠTŲ 7 tomai įristi \$21.00, perkant atskirais tomiais kaintos brangiau, o be to užsisakydami iš anksto palengvinsite leidėjui nustatyti piek spausdinti egz., nes žinoma puikiai kaip sunki šiuo laiku lietuviškos knygos būklė. Už prenumeratą pinigų sumokėsite kai knygas gausite.

Lietuviškos plokštelės Kipro Petrausko, Kutkausko, Šabanausko ir kitų dainininkų įdainuotos.

Be to, didelis pasirinkimas: šveicariškų LAIKRODŽIŲ, FOTO, RADIO aparatų, RAŠOMŲ, SIUVAMŲ mašinų, VAIKAMS VEŽIMĖLIŲ dvigubų sportinių ir nesportinių.

Kas užsisakys iš šio sąrašo prekių nemaziau 10 dol. gaus gražių lietuvišką dovanėlę.

Prekes siunčiame į visas pasaulio šalis, reikalaukite smulkesnių informacijų.

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-0677.

ATKARPA. Prašau įrašyti mane į Vaižganto Rinktinių Raštų prenumeratorių skaičių:

Pavardė, vardas	Nr.	gavė
Miestas, valstybė		
Parašas		

NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

Vokiškų radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ima Europą. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park, S. Boston, Mass.
Tel.: AN 8-5467

Clevelande atstovas
A. JOHANSONAS —
7616 Decker Ave., UT 1-3465

Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

NAUJI MODELIAI IMPERIAL

radijo aparatų. Drauge patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

Pirk šiuos aparatus — niekad nesigailėsi!

jams. Būtų labai gražu, kad konkurse dalyvautų kiek galima daugiau jaunimo.

Be šio konkurso vakaro programoje dalyvaus skautės šokėjos. Moksleivija iki 18 metų į vakarą įeina nemokamai, o visi kiti moka tik po 75 centus. Veiks gausus jaunimo bufetas, aidės lietuviškos dainos ir tautiniai šokiai. Visa tai įvyks Ispanų salėje prie šv. Antano bažnyčios. Jaunimas ir senimas — visi į nepaprastą jaunimo vakarą!

A. Musteikis

DETROITETIES IR DETROITIEČIAI

Detroito Lietuvių Bendruomenės Apylinkė buvo įkurta tik prieš trejetą metų. Per tą laiką bendruomenės darbų apimtis smarkiai išsiplėtė, narių pagausėjo. Apylinkės buvusių ir esančių valdybos rūpesčiu veikia dvi lietuviškos mokyklos — Lituanistinė ir Šeštadieninė, ji rūpinasi patekusiais į nelaimę lietuviams, rengia įvairius parengimus lietuvių palaikyti, žodžiu, Detroito Apylinkės Valdybai tenka nešti didelę visuomeninę bei kultūrinę naštą.

Bet toji našta nebūtų sunki, bet mes visi šioje veikloje dalyvautume. Būti Apylinkės nariu yra ir naudinga ir gražu. Todėl kiekvienas lietuvis sukakęs 18 metų amžiaus turėtų įsirašyti bendruomenės nariu. LB Apylinkės tariai tapti labai lengvos sąlygos — įmokėti tik vieną dolerį ir jau esi pilnateisio narys. Būdamas nariu teisėtai dalyvauji visuose susirinkimuose, kuriuose būna renkami vykdomieji organai. Čia yra gera proga būti rinkėju ir renkamam. Susidaro puikios sąlygos padirbėti naudingą visuomeninį, kultūrinį ir socialinį darbą. Plati dirva pasireikšti iniciatyvai, naujiems sumanymams.

Detroito Apylinkės Valdyba maloniai kviečia detroitietes ir detroitiečius tapti Apylinkės registruotais nariais.

Ta pačia proga Valdyba kviečia esamus Apylinkės narius, kurie dar neįmokėjo nario mokesčio, jį įmokėti. O tai galima padaryti kiekvienu metu, kada tik sutinki valdybos nari, arba įdėk į voką vieną žaliuką, pažymėdamas už ką ir kieno ir pasiųsk Valdybos kasiniui poniam Mingelienei šiuo adresu: 153 E. Parkhurst St., Detroit 3, Mich. Tą patį gali padaryti ir naujieji nariai.

ATVYKSTA VERIKAIČIO KVARTETAS

Spalio 20 d., šeštadienį, Detroito Lietuvių Sporto Klubas "Kovas" rengia Toronto vyrų kvarteto, vadovaujamo sol. Vaclovo Verikaičio, koncertą, susidedantį iš lietuvių ir tarptautinės muzikos kūrinių. Taipogi sol. Vaclovas Verikaitis išpildys solo partijas, pritariant kvartetui. Visi parinkti dalykai yra jaunatviški, uždegantys ir populiarūs. Koncerto pradžia 7 val. vak. Vieta: Hispanos Unidos (buv. Lietuvių Svetainė). Po koncerto bus šokiai ir veiks turtingas bufetas.

Svarbu pastebėti, kad koncertas slepia savyje ir gilesnę prasmę. Galvoje turime jaunimo parėmimą jo lietuviškuose žygiuose ir prisimena rudenio pra-

džioje įvykusi Lietuvių Diena Windsore-Detroito, kur "Kovo" pastangomis surengta jaunimui sutraukusį ir jį uždegusį sporto šventę. Tai parodo, kad jaunimas nori dirbti ir kad jis neatšalęs lietuviškiems reikalams. Tebūnie detroitiečių suprata svarbi pareiga savo jaunimą paremti ir paskatinti lietuviškai visuomeniškai veiklai.

Iki pasimatymo koncerte!

J. N.

NEW YORK

KETVIRTĄ KARTĄ DALYVAUS IR LIETUVĖS

Jau nuo senai, kiekvieną rudens New Yorke yra ruošiamas didelio masto, dalyvaujant keiliasdešimčiai tautų, Tarptautinė Moterų paroda. Šiemet jau ketvirtą kartą toje parodoje dalyvauja Lietuvių Moterų Atstovybės ir Moterų Vienybės klubai.

Lietuvių parodoj kasmet išstatomi skirtingi eksponatai, skirtinga meno programa, kurią stebi tūkstančiai žmonių įvairių tautybių.

Šiemet paroda tęsis nuo lapkričio 5-11 d. Paskutinę dieną bus lietuvių programa, kuriai įžangos žodį tars gen. konsulas New Yorke J. Budrys, dainuos Operetės choras, A. Šlepetytės baletu studijos mokiniai pašoks baletą, J. Stuko "Ritos" ansamblis tautinių šokių grupę pašoks keltą šokių.

Lietuvių programai vadovaus M. Strumskienė - Jokubaitienė. Kiosko vedėja — P. Šimėnienė, Tautinių kostiumų parodą praved Gražina Matulaitytė-Rannit. Šiuo metu Liet. Mot. Atstovybės pirmininkė yra V. Jonuškaitė, Moterų Vienybės klubo — P. Šimėnienė.

Išidėmėtina, kad programa šiemet bus ne vakare, kaip iki šiol būdavo, bet 1-2 val. dieną, lapkr. 11, sekmdienį.

Šiomėn. 17 d. New York miesto majoras R. Wagner paskyrė specialų interview parodoj dalyvaujančių tautų moterų atstovams.

AUKOJO ELVYRAI SIKŠNIUTEI PAREMTI

Dauguma tautiečių jautriai atsiliepė mūsų sportininkės Elvyros Šikšniūtės nelaimės atveju ir jos gydymui gausiai aukojo. Iki spalio 1 dienos gauta aukų:

Lietuvių Dienos Koncerto metu Windsore surinkta	\$646.37
Detroito Sporto Klubo "Kovas" vėjus davė	\$592.09
Konietui prisijūsta arba įteikta	\$332.00

Viso \$1570.46

Elvyros Šikšniūtės vardu Komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams. Komitetas nori pastebėti, kad grynų gydymo išlaidos, įskaitant ir būsimą antrą operaciją, prašoka virš mirtiną suaukotą sumą. Smulkesnės išlaidų detalės bus vėliau paskelbtos, kai paaiškės gydymo rezultatai.

Elvyrai Šikšniutei Remti Komitetas

c/o Jonas Puškorius,
1837 Page Avenue,
Cleveland 12, Ohio.

"Lietuvos nepriklausomybės

kovoje dalyvaujame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Fondą".

Jos darbą lėšomis remiame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Tarką,

Iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas,

135 — 34 Franklin Ave.,

Flushing, N. Y.

Su ašarom akyse prašė grąžinti įduotą laišką

Švedų jūreiviai pasakoja apie Rygą

II

— Ir mūsų laivo ir Rygos pareigūnai stengėsi sudaryti Sovietinės Latvijos - Švedijos draugavimo įspūdį. Pavyzdžiui, Rygoj matėme plakatų su švedškais įrašais "Tegyvuoja Sovietų-Švedijos draugystė!", bet niekur neteko matyti, kad būtų pasakyta "Tegyvuoja Latvijos-Švedijos draugystė!".

— Didžiumą laiko praleidau apžiūrinėdamas miestą. Šalia pilkų ir pūvančių namų, gatvių švąra sudaro didelį kontrastą. Senos moterys jas nuolatos valo. Už popierio numetimą gatvėje baudžia 5 rubliais.

Mus tiesiog pritrenkė, kad labai daug moterų, visokio amžiaus moterų, dirba sunkius darbus. Rygoje tebėra daug karo žymių. Daugely namų tebėra neužtaisytos šovinių pramuštos skylės.

Vieną vakarą mums teko laukti autobuso į laivą viename barake, rusų kariniame štabe. Ir ten tebebuvo daug šovinių skylių sienose. Rusų karininkai buvo labai mandagūs su mumis. Tame barake, pavyzdžiui, pulkininkas pakvietė įeiti ir atsisėsti, iki ateis autobusas, ir vašino mus cigaretėmis. Mums buvo įsakyta sveikinti kiekvieną rusų karininką. Rusai sveikino mūsų ne tik karininkus, bet ir jūreivius... Tai ir mes juos visus sveikinome.

— Kitas dalykas, kuris mus stebino, tai ypatingai mažas automobilių kiekis. Visai neteko matyti privačių automobilių, tik valdinių ir karinių. Taksių ne daug, jų beveik negalima gauti, bet jie pigūs. Tramvajai perpildyti ir apklėbt žmonėmis kaip bitėmis. Nors krautuvėse tėra menkos kokybės prekės mažais pasirinkimais, jos atrodo nežmoniškai perpildytos, lyg būtų Stockholme koks nepaprastas apšalimas išpardavimas.... Bet gatvėse eilių nematėme. Ypač didelis susigrūdimas maisto krautuvėse, toks, kokio Švedijoje niekad nebūna.

— Tikrumoje kiekvienas latvis mums sakė, kad jie norėtų matyti mus tenai koilgiausiai, nes jie esą tomis mūsų vizito dienomis laisvesni, dingę bent kaurikie viena nelaimonumai ir jie vėl pasijutę lyg ir turį ryšį su pasauliu. Jie sakė jaučiasi mažiau spaudžiami, bet vėl viskas būsia po senovei, kad tik mes išvyksim. Toki pasikalbėjimai atrodė visada baigdavosi tuo pačiu sakiniu: "Kad taip jūs galėtumėt pasiimti mus su savim..."

— Buvo ekskursija ir į mūsų laivą. Bet tai nebuvo taip, kaip esti pas mus, kai koks užsienis laivas atplaukia į Stockholmą. Pas mus, kai nori aplankyti laivą, pakanka tik stoti į eilę ir palaukti, kol prieisi. Rygoje, rusų valdžios organai leido laivą lankyti tik su tam tikrais leidimais, kuriuos reikėjo parodyti rusams sargybiniams, apstojuosiems mūsų laivą. Taigi tik patikimieji gavo tą privilegiją. Daugelis jų tarpe buvo rusų karininkai, ir tarp ko kita klausė taip, kaip paprastas lankytojas niekad nemokėtų paklausti. Kiekvieną kartą, kai manęs taip paklausdavo, patraukdavau pečiais ir nusidaviau nesupratęs klausimo. Klausinėtojas tuojuo keisdavo temą...

Mūsų laivai buvo labai griežtai kontroliuojami. Dieną ir naktį aplink sukiojosi rusų patruliniai laiveliai aplinkui ir saugojo, kad kas nereikalingas neįliptų.

— Iš tikrųjų mus jau slapčiomis lydėjo nuo Gotlando salos rusų povandeninis. Mūsų instrumentai rodė esant netoliese nežinomą povandeninį laivą, kuris sekė mus iki pat Rygos įlankos. Kad nesukytų mūsų mašinų pajėgumo, turėjome pakeisti greitį ir vartojome pagalbinus mo-

torus. Vėliau, netoli nuo kranto, mus oficialiai pasitiko ir lydėjo rusų naikintuvai, paskui kurį sekė mūsų kreiseris "Tre Kroner", trys mūsų naikintuvai, paskui mūsų "Uppland" ir "Gavle". Aštuntą vėlaudą į kiekvieną mūsų laivą įlipo rusų pilotas ir signalininkas.

— Mūsų vizito metu Rygos gatvėse buvo sustiprinti rusų patruliai, kurie tačiau buvo labai mandagūs ir visada sveikino mus pirmi. Mums atvykus Dauguvos rusų laivyno laivų nebuvo, bet kiek vėliau keletas sustojo aplink mūsų laivą.

— Kaip taisyklė, galime tvirtinti, kad latvės merginos buvo daug malonesnės su mumis, negu rusės, kurios buvo greičiau "netaštos". (Tačiau abu pasakotojai turėjo ir latvių ir rusių merginų fotografijų. Rusių fotografijose įrašai tik rusiškai — "Priviet ot sovietskoj dievuški". Latvės visada pasirašė ne kaip "sovietinės merginos", o kaip latvės ir jų linkėjimai įrašyti dažniausia vokiškai arba angliškai. Kiekvienas pasakotojas turėjo po penkis — šešias tokias fotografijas).

— Mūsų karininkai mums buvo griežtai uždraudę priimti toliau persiuntinus laiškus. Tačiau mes negalėjome užgniaužti užuojautos persekiojamiems Rygos žmonėms ir galų gale keletą tokių laiškų paėmėme. Aš paėmiau du tokius laiškus, vieną į Kanadą, vieną į Jungtines Valstybes. Jie buvo rašyti mūsų latvių draugų jų giminėms užsieniuose.

Merginos mus prašė, jeigu rašytumėm joms iš Švedijos, tai kad būtų dėkui atsargūs ir rašytumėm tik kelių žodžių sveikintimui. Mus prašė neliesti politinių dalykų, kitaip joms būtų nesmagiau.

Vidutinio amžiaus latvis prašė mane paimiti laišką susitikęs gatvė. Aš paėmiau, bet staiga

išdygo civiliai apsirengęs rusas, kuris priėjo prie latvio ir ėmė su juo ginčytis. Aš sustojau ir stebėjau. Netrukus latvis pribėgo prie manęs ir su ašaromis akys prašė mane grąžinti jam laišką. Žinoma, grąžinau.

— Mes lankėmės keletoj restoranų, ir kainos ten buvo pašėlusiai aukštos. Mes turėjome mokėti oficialiu kursu, kuris yra — 1.30 kronos už rublį. Kadangi mūsų atlyginimas buvo tik 4.50 kronų per dieną (karinė prievolė atliekančio jūreivio atlyginimas), tai daug malonumų negalėjome turėti.

Su draugais užėjome į restoraną, vadinamą "Moskva", kažkur vidurmiesty prie parko. Užsakėm tik pusę bonkutės degtinės ir turėjome sumokėti 14 rublių. Bonkutė buvo gal apie ketvirtį litro. Už sumuštinį be sviesto mokėjome keturis rublius. Daugumas žmonių restorane valgė sumuštinius su kažkokia mėsaine ir gerė alų ar degtinę. Už bonką ašalus mums teko mokėti tris rublius, vienas paprastai duoda vom rublį arbatpinigių padavėjai. Bet daugelis padavėjų atsakydavo imti iš mūsų arbatpinigių. Restoranuose mes galėjome šokti, bet nematėm merginų, kurios atrodytų vienišos. Tačiau mes kvietėm šokti, kurios buvo, ir nors jos būdavo vyrų kompanijoj, visada mielai ėjo su mumis šokti.

— Buvo įvairių koncertų, kurių programoj buvo nemaža vokiečių muzikos, pav., J. Strausso. Mus visur leido į koncertus ir panašius kultūrinius parengimus be mokesčio. Mūsų mergaitės aiškino, kad mūsų lankymosi dėka orkestrų repertuaras žymiai kitoks negu paprastai. Mums esant jie grojo daug vokiečių kompozicijų, o paprastai jie groja tik rusų ar latvių kompozicijų.

(Bus daugiau)

Pakrikai tos pagalbos neatliksim

Karų ir okupacijų padariniai baisūs. Milionai žmonių neteko laisvės, tėvynės, pragyvenimo šaltinių ir pagaliau sveikatos. Lietuvių tauta yra viena tų, kuri labiausiai nukentėjo. Vargė esančių, sveikatos ir vilties netekusių yra dar tūkstančiai Vakarų Europoje, o nepalyginamai didesni skaičiai šaukiasi pagalbos iš Sibiro ir iš pačios Lietuvos.

BALFui iškyla nauji uždaviniai ir atsiveria nauji platus darbo plotai. Amerikos Lietuviai yra ta priebėgia sala, tuo pagalboms ir paguodos šaltiniu, į kurį visų išvargusių ramos rankos ištiesios. Mes esame prašomi nepaversti savo širdies kietu akmeniu, bet išgirsti kenčiančiųjų skundus, jų prašymus ir neatsakyti pagalbos.

Pakrikai tos pagalbos tinkamai atlikti neįmanoma. Reikia čia sutarimo ir gerai organizuotų pastangų. Prieš 12 metų Amerikos lietuviai sukūrė vien tik šalpos reikalams specialią visų lietuvių organizaciją — BALFą. Amerikos valdžia ją pripažino ir ji išaugo į labai rimtą šalpos instituciją. Per 12 savo veiklos metų atliko nepaprastos apimtys

pagalbos darbą, kaip šalpos, taip ir tremtinių įkurdinimo srityse. Pradžioje manyta, kad BALFo amžius bus nelabai ilgas. Antrasis pasaulinis karas pasibaigęs, okupuota Lietuva atgaus laisvę, visi sugrįš į savo namus ir vargas nebeslėgs lietuvių. Deja, taip neįvyko. Antrasis karas dar neįbaigtas ir okupuotos tautos tebeneša sunkią vergiją, o prievarta išvaryti žmonės skęsta begaliname skurde.

Ne žmonės būtime, jei jiems rankos neištiesiamos. Todėl BALFas ir toliau lieka gyvomis, nes, jo paskirtis dar neatlikta, jo darbai nebaigti.

Šių metų lapkričio 23-24 dienomis įvyks kas du metai šaukiamas BALFo seimas. Seimas susirinks Detroit, Michigan, kur gausi to miesto lietuvių kolonija su dideliu volumu ruošiasi jį priimti. Svarbu, kad lietuvių visuomenė tuo seimu susidomėtų, visi BALFo skyriai savo atstovus atsiųstų ir konstruktyvių pasiūlymų atvežtų.

Šis seimas formaliai bus eilinis, bet iš esmės bus nepaprastas, nes BALFui nauji darbo plotai atsiveria, kuriuos apdoroti reikia netik geros organizacijos patirties, bet taip pat artimo mei-

Mūsų 10-ji metai — Tūkstančiai patenkintų klientų

EXPRESS GIFT-PARCELS

Greičiausias patarnavimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus. Garantuojame, kad visi siuntiniai išsiunčiami laike 4 dienų. Įrodymas: Mes jums prisiunčiame pašto anspaudą kvitą. Vaistus siunčiamus oro pašto pristato laike 8 dienų. Visi siuntiniai garantuoti ir apdrausti. Maitai apmokami čia. Taip pat dovanų siuntiniai be maitų į Vakarų Rytų Vokietiją, Lenkiją, Vengriją, Jugoslaviją. Žemais maitų ir pašto įmokomis. Įėjimų į šį kaino raščių. Atdara kasdien nuo 9-6 val. Seštadieniais 10-2.

GRAMERCY 777 Lexington Ave., New York 21, N. Y.
SHIPPING CO. Tarp 60 ir 61 gatvių. Tel. TE 8-5462-5463
Nemokamai galite pastatyti automobilį Kinney Parking Lot.

Balsuok už...

Louis R.
LANZA
Judge
Common Pleas Court

Term Commencing
January 3, 1957

• PATYRĖS
TEISININKAS
• GERAI PASIRUOŠĘS

X ||

LOUIS R. LANZA

Walter Comiskey, Campaign Manager

Lietuvos Garbės Konsulas Suomijoje

(Mūsų bendradarbio Suomijoje)

1927 m. liepos 1 d. Lietuvos atstovavimą Helsinkyje perėmė kaip neapmokamas garbės konsulas Dr. Ragnar Oeller. Lietuvos Telegramų Agentūros "Elto" atstovybė pasiūkė surišta su konsulatu. Tiesioginėms raštinės išlaidoms padengti konsulatui buvo paskirtos kuklios lėšos, o kai vėliau konsulato veikla vis plėtėsi, kreditai buvo kiek padidinti, kad konsulas galėtų pasisamdyti sekretorių. Konsulatui buvo leista išdavinėti visas ir liudijimus, be to, išimties keliu, išdavinėti pasus Suomijoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams.

Jau pačioje pradžioje paaiškėjo, kad konsulas neliks be darbo, 1927 m. visarą tiek į vieną, tiek į kitą pusę atvyko kelios ekskursijos. Prof. Regelis atvažiavo su Kauno universiteto gamtininkų studentų ir studentų ekskursija. Konsulas turėjo pasirūpinti jų kelionės programa. Tuo pat metu Helsinkyje vyko suomių — pabaltiečių žur-

nalistų konferencija, į kurią Lietuva atsiuntė kelis žinomas laikraštinkus, jų tarpe būsimus pasiuntinius Poaną Dailidę ir Ed. Turauską.

Klaipėdos uosto direkcija užsakė suomių laivų statybos bendrovėje Oy. Lehtoniemi vilkiką "Pilota" ir pavedė konsulatui prižiūrėti statybą, o taip pat patikrinti laivą, jį perimant.

Dar iš pasiuntinybės konsulas paveldėjo kapitono išmokslinimą Lietuvos prekybos laivynui. 1925 m. lapkričio mėn., tarpininkaujant tuometinei pasiuntinybei, Lietuvos susisiekimo ministerijos pavedimu buvo išrūpinta, kad 15 lietuvių aspirantų buvo priimta į Gustaf Ericsono laiviniųkystės bendrovės Mariehamn mieste, Alando salose, mokomuosius laivus "Olivebank" ir "Archibald Russel". Tie būriniai laivai plaukiojo tarp Europos ir Australijos. "Olivebank" laivo praktikantai 1927 m. buvo paleisti ir toliau tobulinosi laivuose, kurie plaukiojo tarp Suomijos ir Pietų Amerikos, tuo tarpu kai "Archibald Russel" jūrininkai 1928 m. vasarą sugrįžo į Suomiją, kur ėjo teoretinius jūreivybės mokslus.

Tuo metu, kai jauni lietuviai būriavo jūrių platybėse, atsitiko visokių įvykių, kuriuos konsulas turėjo narplioti. Keli mokiniai pasišalino iš "Olivebank"

lės, noro jam padėti, darbo ir aukos.

Tektų laukti didelio tuo seimu susidomėjimo ir gausaus atsilankymo, nes svarstomi klausimai bus nepaprastai jautrūs, gyvybiniai ir visus lietuivius lies.

St. Miškinis,

Brooklyn, New York

1956 CHEVROLETŲ

DEMONSTRUOTOJŲ IR TARNAUTOJŲ MAŠINOS

Puikus pasirinkimas
visų modelių mašinos

GERAS FINANSAVIMAS

JŪSŲ SENA MAŠINA ĮMOKEJIMUI

GAUSIT KO NORITE

DON McCULLAGH

1258 E. 105-Superior

CE 1-7064

laivo, kai jis buvo Australijoje. Konsulatui teko dėl to aiškintis su laivininkystės bendrove. 1928 m. vienas mokiny, kurio pavardė buvo Kudirka, mirė laive jūroje. Tais pat metais kitas mokiny (Antanas Mėlynis) žuvo tarp Cap Horn ir Falklando salų, kilus smarkiai audrai.

Kadangi Lietuva neturėjo jūrininkų mokyklos, Lietuvos susisiekimo ministerija pavedė konsulatui tartis su suomių įstaigomis, kad jos leistų išgyti laivų kapitono laipsnį valdžios stipendininkams. Po derybų su Suomijos užsienio ir susisiekimo ministerijomis ir su suomių laivininkystės direkcija buvo pagaliau susitarta ir 10 lietuvių jaunų vyrų buvo priimti į švedų dėstomosios kalbos jūrininkų mokyklą Turku (Abo) mieste ir ten išeiti mokslus.

1928 m. vasario 16 d. Lietuva šventė 10 metų nepriklausomybės sukaktį. Ta diena buvo tinkamai paminėta taip pat Suomijoje. Visi didieji sostinės ir provincijos laikraščiai paskelbė konsulatui paripintus straipsnius, kuriuose vispusiškai buvo išnagrinėtos Lietuvos problemos. Vakare konsulas Dr. Oeller su ponis surengė savo bute Lietuvos bičiuliams Helsinkyje priėmimą.

Tais pat metais Lietuvos Šaulių Sąjunga minėjo savo sukaktį. Trys suomių šaulių korpuso karininkai, vadovaujami pulk. Rihiniemi, buvo pakviesti į Kaune surengtas iškilmes. Vėliau konsulas Oelleriui buvo pavesta išeiti iškilmių dalyviams šaulių žvaigždės ordina.

1927 m. tarp Suomijos ir Lietuvos geodezinio instituto direktoriaus prof. Ilmari Bonsdorff iniciatyva visos Baltijos jūros pakrančių valstybės buvo sudariusios "Baltijos Geodezinę Komisiją", kurios uždavinys buvo derinti tų kraštų geodezinis tyrinėjimus. Tų metų vasario mėn. Lietuva ratifikavo Baltijos geodezinę konvenciją ir konsulatui buvo pavesta Suomijos užsienio reikalų ministerijoje sudėti ratifikacijos dokumentus.

Lietuvių poetas Juozas Tysliava kelias savaites viešėjo Suomijoje, kur lankė savo sužadėtinę. Pasikalbėjime su Viipuri mieste ėjusiu dienraščiu "Karjala" jis tarp kita ko išsireiškė: "Pabaltijo valstybės sudaro atramą prieš rytus. Ši atrama būtina visoms Europos tautoms. Istorijs faktai paliudija, kad iš rytų neateina nieko gero. Apgai-lestauju, kad Suomija negavo Rytų Karelijos, tačiau tikiu, kad nebe tolimes tas laikas, kuomet Suomijos krantus skalau Baltos jūra". Ir iš tikrųjų, mažai betruko, kad šis pranašavimas būtų išsipildęs. 1942-1944 m. suomių kariuomenė buvo užėmusi Rytų Kareliją. Bet vėliau Suomija nustojo tų sričių, o kartu neteko ir suomiškosios Karelijos.

1928 m. gegužės mėn. konsulas susilaukė malonaus pavedimo išeiti Gedimino ordina profesorui Niemi. Tuo pat metu dekoracijas gavo Lietuvos garbės konsulas Viipiryje W. Sario ir teisininkas Hannes Jukonen. Kitais metais tą patį ordiną gavo prof. Ilmari Bonsdorff ir Helsinkyje gyvenęs lietuvis A. J. Marganavičius.

1929 m. gegužės mėnesį įvykęs vienas incidentas beveik nepribaigė konsulato. Aukščiau minėtoji Baltijos Geodezinė Komisija susidėjo iš penkių narių: dviejų suomių ir po vieną atstovą iš Švedijos, Danijos ir Lenkijos. Komisija turėjo savo posėdį Helsinkyje, o kitą dieną turėjo vykti posėdis į Kauną. Dvi savaites prieš tai suomių pasiuntinys Rygoje ministeris Hyninen, kuris drauge buvo akredituotas ir Kaune, gavo iš Lietuvos įstaigų sutikimą, kad lenkų delegatui Szymanskiui bus leista vykti į Kauną. Iš suomių užsienio reikalų ministerijos buvo telefonuota į konsulatą. Ministerija prašė suteikti visas visiemis komisijos nariams. Konsulate buvo atsakyta, kad jis neturi teisės vizuoti Lenkijos piliečių pasų, negavęs specialaus

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos leidimo, todėl buvo prašyta tam tikro laiko, kol leidimas bus gautas. Iš suomių ministerijos pusės į tai buvo atsakyta, kad suomių pasiuntiniui sutikimas jau duotas ir kad nebėra laiko dar specialiai atsiųsti Kauno. Konsulato atsakymas suteikti vizą būtų turėjęs nemalonių atgarsių. Prof. Bonsdorff pats atėjo į konsulatą su penkiais pasais. Reikalas buvo labai skubus, nes komisija kitą ankstyvą rytą turėjo išvažiuoti. Kelionės atidėjimas būtų sutrukdęs komisijos darbus. Konsulatui tokomis aplinkybėmis nebėliko kitos išeities, kaip lenko pasą vizuoti. Taip buvo ir padaryta, bet tuo pat metu Kaunas buvo painformuotas telegrafu.

Bet tik komisija išlapukė iš Helsinkio, kaip į konsulatą atėjo iš Kauno telegrama, kuria buvo draudžiama duoti vizą ponui Szymanski! Konsulatas apie tai painformavo suomių užsienio reikalų ministeriją, kur buvo paklausta, kad toks elgesys esąs nesuprantamas. Ministerija pažadėjo susisiekti su pasiuntiniu Rygoje Hyninen. Konsulas Dr. Oeller buvo nusistatęs atsisakyti, jeigu jo suteiktoji visa būtų buvusi atšaukta. Bet netrukus iš Kauno atėjo telegrama, kad visa pripažįstama. Tuo visas šis nemalonus įvykis ir pasibaigė.

Kai buvo likviduota pasiuntinybė Helsinkyje, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos rašte buvo užsiminta, kad pasiuntinybė Rygoje perims Lietuvos atstovavimą Suomijoje. Tačiau niekas nebuvo Helsinkyje akredituotas. Praėjo netoli dviejų metų, o Lietuva vis dar nebuvo Suomijoje diplomatinėje plotmėje atstovaujama. Suomijoje dėl tokios būklės buvo reiškiami nusistebėjimo, nes Suomija buvo Lietuvoje atstovaujama pasiuntinybės Rygoje. Ministeris Sylvander, kuris 1926 m. buvo paskirtas ir Kaune, 1929 m. tose pareigose buvo pakeistas ministeriu Hyninen. Lygybės principas reikalavo, kad panašiai būtų sutvarkytas Lietuvos atstovavimas Suomijoje. Konsulatas pakartotinai kreipė į tai Lietuvos užsienio reikalų ministerijos dėmesį, tačiau be rezultatų. Plačiau apie tai parašė vienas suomių laikraštis, pastebėdamas, kad Suomijoje toks neatydimas suprantamas kaip įžeidimas.

Bet galų gale ir tas dalykas buvo sutvarkytas. Lietuvos pasiuntinys Taline Jonas Aukštuolis buvo tuo pat metu akredituotas ir Suomijoje. 1929 m. kovo 5 d. jis įteikė Suomijos valstybės prezidentui įgaliojimus kaip nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris. Ministeris Aukštuolis kartais nuo karto atvykdavo į Helsinkį. Vieną vasarą jis drauge su savo žmona, lydimi konsulo Dr. Oellerio ir šveicarų žurnalisto Dr. Max Mehlem, kuris buvo ir "Lietuvos Aido" korespondentas, atliko ilgą kelionę po Suomiją.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išėina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUTIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

PILIETYBĖS
EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai

ilustruoti braižiniu.

Kaina 75 c.

Gaunama pas knygų platintojus, "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio ir pas autorių:

D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Senatvės pensijų įstatymas ir nauji pakeitimai

JONAS KAZLAUSKAS, Cleveland

Pensijų įstatymas (dalis Social Security Act) ekonominiame asmenis ir valstybes gyvenime vaidina svarbų vaidmenį: užtikrina tam tikrą sumą pajamų asmenims, sulaukusiems pensijos amžių, paskatina senus darbininkus eiti į pensiją ir duoda progą jauniems žmonėms įsijungti į dirbančių eilę, palaiko perkamąją galią ekonominėje valstybės struktūroje ir yra anti-inflacinis faktorius.

Virš 72 milijonai JAV gyventojų yra šio įstatymo ribose. Daugiau negu 5 milijonai dolerių yra surenkama kasmet ir maždaug po 415 milijonų yra išrenkama kas mėnesį asmenims, gaunantiems pensijas. Aišku, kad šie skaičiai ateityje žymiai didės.

20 metų bėgyje senatvės pensijų įstatymas padarė didelę pažangą: pensijos padidėjo daugiau negu 2,5 karto. Šiuo metu žymiai didesnis dirbančiųjų skaičius yra liečiamas įstatymo. Medicinos daktarai, geležinkeluose dirbantieji ir kai kurie valdžios darbininkai ir tarnautojai neličiami. Jie turi atskirą draudimą. Pensijų mokėstis yra priverstinas, jį moka po lygiai darbdavys ir dirbantysis. Darbdavys privalo atskaityti iš dirbančiojo uždario įstatymo nustatytą procentą.

Pradžioje, 1937 metais, darbdavys ir dirbantysis mokėjo po 30 dol. į metus — 1% už pirmuosius uždirbtus 3000 dolerių metinio atlyginimo. Asmens pensijos dydis buvo apie 40 dolerių per mėnesį. Vėliau mokėstis pakilo — 1,5% už pirmus 3600 dolerių, arba 54 dolerius per metus.

Šiuo metu kiekvienas, esąs įstatymo ribose, moka po 84 dolerius į metus — 2% iki 4200 dolerių, kai uždarois perskaičiuojama suma, darbdavys moka atskaityti mokesį iš dirbančiojo atlyginimo. Didžiausią pensiją, kurią asmuo, bet ne šeima, gali gauti yra 108.50 dolerių į mėnesį.

Šiais metais 84-sis JAV Kongresas padarė keletą reikšmingų pakeitimų ir pagerinimų įstatyme. Pirmiausia, pradedant 1957 m. sausio mėn. 1 d. mokesčiai pakyla nuo 2% iki 2 1/4%. Mokėjimo pagrindas lieka tas pats, pirmieji per metus uždirbti 4200 dolerių, vadinasi, dirbantysis ir darbdavys, kiekvienas mokės po 94.50 dolerių į metus. Pensijos maksimumas vienam asmeniui 108.50 dol., šeimai 200 dolerių per mėnesį.

Pensijos dydis yra nustatomas sekančiu būdu: paimti vidutinį mėnesinį atlyginimą nuo 1950 metų, skaičiuojant uždaroj iki 3600 dolerių 1951, 1952, 1953 ir 1954 ir iki 4200 dolerių po 1954 metų. Kalkuliuojant atlyginimo vidurkį galima išmesti iki 5 metų periodas su mažu atlyginimu arba visai be uždaro, bet ne mažiau kaip 18 mėnesių turi būti laikotarpis, kuris tampa skaičiavimo pagrindu. Turint mėnesinį atlyginimo vidurkį, pirmieji 110 dolerių padauginami iš 55%, sekantieji 240 dolerių ar mažiau iš 20%. Gauta suma yra asmens pensijos dydis ir pagrindas mokėjimui jo žmonai ar šeimai.

Imkime pavyzdį, vyras, kurio vidutinis mėnesinis atlyginimas yra 350 dolerių, jo pensija yra 108.50 dol. į mėnesį (\$110x55% = \$60.50; 240x20% = \$48.00).

Antas svarbus punktas įstatyme, kuris įsigalios 1957 m. liepos mėn. 1 d. yra tas, kad dirbantysis, tapęs visiškai nedarbingu būdamas 50 metų ar daugiau, turį teisę gauti pensiją. Ankščiau turėjo laukti 65 m. amžiaus. Bet reikia, kad būtų išpildytos šios sąlygos: dirbo ne mažiau 5 metus laike paskutinių 10 metų pensijų įstatymu padengtam darbe ir ne mažiau kaip 6 ketvirčius iš 12 kalendorinių ketvirčių prieš tapdamas nedarbingu. (Kalendoriniai ketvirčiai yra sausis-kovas, balan-

dis-birželis, liepa-rugsėjis, spalio-gruodis). Maždaug 1/4 milijono nedarbingų asmenų pasinaudos šiuo įstatymu, pradedant 1957 m. liepos mėn. 1 d.

Trečias, bene pats svarbiausias pakeitimas, yra teisė, suteikiama moterims gauti pensiją sulaukus 62 m. Pagal naująjį įstatymą žmona apsisprendusi imti pensiją būdama 62 m., gauna 75% pensijos, kurią gautų būdama 65 m. amžiaus.

Imkime pavyzdį. Vyras 65 m. amžiaus, pensija 98.50 dolerių į mėnesį (mėnesinis atlyginimo vidurkis 300 dolerių), žmonos pensija yra 50% vyro pensijos, arba 49.30 dolerių į mėnesį, jei ji pradeda gauti sulaukus 65 m., 37 doleriai 62 metų, arba 75% 49.30 dolerių. Pirmuoju atveju

abu gauna 147.80, antruoju 135.50 dolerių į mėnesį.

Dirbančios moters pensijos maksimumas yra 86.80 į mėnesį arba 80% sumos, kurią ji gautų sulaukus 65 m., jei nutaria pradėti pensijos 63 metų amžiaus. Kai dirbanti moteris nusprendžia imti pensiją sulaukus 62 m., jos pensija po 65 m. nepadidėja, lieka pradinio dydžio.

Našlė, kurios vyras buvo pilnai pensijų įstatymo ribose, sulaukus 62 m. gauna tą pačią pensiją, kurią gautų 65 m. amžiaus — 75% vyro pensijos, maksimumas yra 81.40 dolerių. Tai atvejis, kada moteris nieko nenustoją imdama pensiją 3 metais ankščiau.

Pridėta lentelė duoda aiškesnį vaizdą daugeliui rūpimu klausimu.

Pensijų Dydis						
Vidutinis mėnesinis atlyginimas	Darbininkas 65 m. arba nedarbingas	Darbininkas ir žmona abu 65 m.	Darbininkas 65 m. ir jo žmona 62 m.	Dirbanti moteris 62 m.	Našlė	Našlė ir 2 vaikai
100	55.00	82.50	75.70	44.90	41.30	82.60
150	88.50	102.80	94.30	54.80	51.40	120.00
200	78.50	117.80	108.00	62.80	58.90	157.10
250	88.50	132.80	121.80	70.80	66.40	177.20
300	98.50	147.80	135.50	78.80	73.90	197.10
350	108.50	162.80	149.30	86.80	81.40	200.00

Pensiją gauti turi teisę kiekvienas, kuris mokėjo mokesį. Asmuo įmąs pensiją gali uždribti iki 1200 dolerių į metus neprarasdamas pensijos. Sulaukus

72 metų uždaro dydis, mėnesinis ar metinis, nedaro jokios įtakos į pensiją. Pensijos nėra apdedamos pajamų mokesčiais.

A. A. PROVIZORIUS JULIUS ŽEMAITIS

UŽ PASVEIKINIMĄ LIETUVIŠKAI NEBUVO PRIIMTAS Į KAUNO KUNIGŲ SEMINARIJĄ

Gauta žinia, kad prov. J. Žemaitis, emigravęs iš Vakarų Vokietijos, į Australiją su žmona, sūnumi Leonu ir jo šeima, mirė Australijoje 1955 m. rugsėjo 22 d. Palaidotas Windsor miesto kapinėse.

Julius Žemaitis gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, 1885 m. spalio mėn. 1 d.

Kokiose mokyklose prov. J. Žemaitis gavo pradžios ir bendro išsilavinimo mokslą žinių neturį. Jis buvo įstojęs Petrapily į Mogilevo vyskupijos kunigų seminariją ir joje išėjęs 3 kursus. Bet vėliau šios seminarijos vadovybės jam buvo pasiūlyta persikelti į Kauno Kunigų Seminariją, kaip per daug susipratu- siam lietuviui. Tas patį ir tuo pačiu laiku buvę pasiūlyta ir dar trims lietuviams klerikams, J. Žemaičio kurso draugams. Ir vis dėl to pačių priežasčių.

J. Žemaitis kreipėsi į Kauno Kunigų Seminarijos vadovybę, kad jį priimtų baigti mokslą, bet jis buvo nukreiptas į vyskupą, kuris tuo laiku buvo Palangoje, nes tai buvo vasara.

J. Žemaitis atvykęs į Palangą nuvyko į grovą Tšikevičiaus rūmus, kur vasarojo vyskupas Palilionis ir pagarbino jį lietuviškai, bet vyskupas jam pastebėjo: — Kokia kalba tu kalbi?

Julius Žemaitis į Kauno Kunigų Seminariją nebuvo priimtas ir jo manymu, todėl, kad jis vyskupą pasveikino lietuviškai!

Tokie tuomet buvo laikai, kuriuos aš asmeniai, kaip buvęs Kauno Kunigų Seminarijoje, gerai prisimenu.

Mano laikais už lietuvių iš Kauno Kunigų Seminarijos buvo pašalinti Lopas iš 3 kurso, Juozas Kubilis, Jurgis Vanagas, A. Vegele, J. Stukas iš antro ir pirmo kursų.

Ankščiau paminėti trys J. Žemaičio kurso draugai klerikai lietuviai turėjo apiešti kartu su J. Žemaičiu Mogilevo Vyskupijos Kunigų Seminariją Petrapily. J. Žemaitis ir du kiti jo išstoję draugai tapo vaistininkais, o ketvirtasis — Petras Končius tapo banko tarnautoju.

J. Žemaitis dirbo Petrapilio vaistinėse, farmacijos mokslą iš-

ėjo ir provizoriaus laipsnį įgijo Dorpat universitete, 1912 m.

Po pirmojo pasaulinio karo vėlonis iš Petrapilio grįžo į nepriklausomą Lietuvą ir dirbo urmo vaistų sandėliuose jų vėdėjo pareigose. Vėliau jis gavo teisę įsteigti Kaune, Nemuno gatvėje vaistinę. Jis ją įsteigė pasikvietęs į bendrininkus farmac. Valgą. Po nekuriu laiko ši vaistinė buvo parduota.

Prov. J. Žemaitis buvo gerai išsimokslinęs farmacininkas ir šiaip šviesus, išsilavinęs asmuo. Jis lengvai valdė plunksną ir daug rašė į Kauno leidžiamas Lietuvos vaistininkų Draugijos ir Farmacininkų Sąjungos "Farmacijos žinias",ėjusias kartą į mėnesį. Nekurį laiką jis buvo ir šio laikraščio redaktorium.

J. Žemaitis dalyvavo visuomeninėje vaistininkų ir farmacininkų veikloje, buvo dažnai renkamas į Farmacininkų Sąjungos valdybą,gi tapęs vaistininku buvo ir Vaistininkų D-jos valdyboje.

Ilgesni laiką vėlonis buvo Lietuvos Vaistininkų D-jos reikalų vedėju, Keletą metų buvo Sveikatos Departamente farmacijos referentu.

Savo laiškuose, rašytuose iš Australijos, vėlonis nusiskundavo tenyščiomis gyvenimo sąlygomis, ypač jis kenčias nuo Australijos nepalankaus jo sveikatai klimato (sirgo astma).

Vėlonis buvo sugyvenamo būdo, labai kuklus, visi jo profesijos draugai jį mėgo ir vertino. Vertinamas jis buvo ir visuomenės, kaip patyręs ir sąžiningas vaistininkas.

Australijoje liko jo žmona, sūnus Leonas su žmona ir 10 m. anūkas Eugenijus.

St. Nasvytis

Isidėmėk
DIRVOS
adresa —
1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Kipro saloje riaušės vis nesiliauja. Anglijos kareiviai, norėdami likviduoti partizanines kovas, krečia kiekvieną turgaus sunkvežimį ieškodami ginklų.

A. a. farmacininkas Jonas Pladys

Farmacininkas Jonas Pladys, miręs š. m. spalio 5 d. Clevelande, buvo gimęs 1876 m. liepos 1 d. Lietuvoje, Butkūnų kaime, Šiaulių apskr. Vidurinį mokslą išėjo Mintaujos gimnazijoje, bet kur išėjo farmacijos mokslą, žinių neturima.

Iki grįžimo į nepriklausomą Lietuvą J. Pladys dirbo Petrapilio vaistinėse. Grįžęs gavo chemiko eksperto vietą Klaipėdos muitinėje, čia jis ir tarnavo iki vokiečiai užėmė Klaipėdą.

Grįžęs į Kauną vėlonis įstojo į Centrinį vaistų sandėlį ir dirbo jame iki šio sandėlio likvidacijos vokiečių okupacijos metu — 1944 m. pavasarį.

Antro pasaulinio karo metu, užimant bolševikams Lietuvą, vėlonis su sūnumi Sigitu pasitraukė į Vakarų, gi jo žmona su sūnumi Algirdu liko Lietuvoje.

Prieš šešerius metus vėlonis su sūnumi Sigitu, gavę darbo ir buto garantijas atvyko į JAV. J. Pladys į JAV atvyko nebejaunas ir gauti darbo buvo gana sunku, bet pavyko. Tuo jis buvo įgijęs teisę į pensiją.

Turėdamas pensiją ir sūnaus Sigitos paramą, vėlonis sulaukęs ir gilios senatvės, mirė eidamas 81 m., vargo nematęs.

KUR TEKA NAFTA

(Atkelta iš 1 pal.)

ekonominius nedateklus, nes čia slypi arabiškojo nacionalizmo didelė jėga.

Labai dar abejotina, ar tas boikotas duotų lauktą pasisekimą. Negalima pamiršti, kad amerikoniškas kapitalas ten vaidina raktinę ir sprendžiamą rolę ir tas investuotas kapitalas nenori turėti didelių nuostolių.

Kad išvengus Nassero, arba kito egiptiško diktatoriaus kaprizų, pasilieka vienintelė išeitis. Sueso kanalą aplenkti. Naujo kanalo ir naftos vamzdžių pravedimai yra atidėti vėlesniam laikui. O nafta reikalinga kasdien. Pasilieka vienintelė išeitis pakeisti kryptį — padidinti importą iš kitų valstybių, kaip pav. iš J. A. Valstybių arba Venecuelos.

nių indėlių. Krypties pakeitimas ir aukštesnė naftos kaina, reikštų europinio ūkio apsunkinimą. Pagal kaikiurių žinovų apskaičiavimus, importo iš Art. Rytų ir transporto per Sueso kanalą atsižadėjimo operacija padidintų pervežimo išlaidas 1,200,000,000 dolerių kasmet.

Tokio finansinio svorio Vak. Europa pakelti negalėtų ir tas reikštų daugelio valstybių, su D. Britanija ir Prancūzija prisakyje, ūkio nusmukimą. J. A. Vals-tybės tam tikslui pasiūlė 500 milijonų dolerių kredituoti 40% naftos importo išlaidų padidėjimą, bet su tuo niekas nesutiko. Labai abejotina, kad tas valstybės galėtų padengti likusias 60% papildomas išlaidas.

Paradoksalinė situacija: didelės, turtingos ir galingos valstybės atsidūrė labai nepatogiose priverstinose pozicijose prieš mažą ir ubagišką valstybę. Per ilgesnį laikotarpį Vakarų valstybės tą ginčą, su savo dideliais finansiniais indėliais, gali išlošti, bet dabartiniu metu turės sutikti su joms labai nemaloniu ir skaudžiu likimu.

Kaip matome, naftos jėga ir Sueso kanalo pozicija yra milžiniškos.

Juozas Šarūnas

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

Rašykit šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

Gaunama pas knygy platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.
223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.
Kaina \$5.00

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the **MAY** Co's **BASEMENT** store

6000 vyrų garsaus gamintojo
Išeiginiai ir sporto marškiniai

Reguliariai 2.95 iki 4.95

1.99
Vienas

Pirmos rūšies

Išeiginiai marškiniai

Sanforized*, mercerized marškiniai — balti ir keliuose populiariose spalvose. Gerai pasiūti, kelių stilių kalnieriiais. Dydziai 14 iki 17.

Sportiniai marškiniai

Medžiagos iš air silk ir acetatet, linem-weave rayon, combed cottons, French cotton flannel, gabardines ir flannalettes yra šioj grupėj marškinių. Maži, vidutiniai, dideli ir ekstra dideli dydziai. Spalvos, raštai ir išvaizda yra labai įvairi.

The May Co.'s Basement Men's Furnishings Department

Ir kurstomas jaunimas neatskyla

Jokia lietuviška veikla bei organizacija nesustiprės savo uždavinių vykdyme, neįtraukdama jaunimo, ypač akademinio. O tie uždaviniai yra lietuviškos išlaidos ir įsijungimas Lietuvos laisvinimo kovon.

Tačiau, kalbant apie jaunimą, pravartu prisiminti žurnalo Darbo 1956 Nr. 2 psl. 39, kur rodomas pasipiktinimas, kad "Akademine Skautija", išleista 1954 m. Čikagoje, įsirašė sau iš Antano Smetonos kalbos, pasakytos 1934 m. studentams skautams Kaune, kad socializmas yra nesuderinamas su skautybe ir žmoniškumo principais ir kad Akad. Skautijos redaktorius B. Kviklys primena, jog pasakytos mintys studentams skautams-ems nėra pasenusios ir šiandien. Gi str. autorius šias mintis apibūdina taip:

"... Ak, tas amžinas tėviškas rūpestis nuodėmingais ir klystančiais Lietuvos vaikais! Kunigaikščiai ir bajorai, ponai ir klebonai, tautos vadas Smetona ir štai net mano vyresnysis brolis Kviklys mus mokė ir tebemo: ko: jūs vaikeliai, taip darykit, kaip tėvelis darė. Ortega y Gasset ir kiti profesorai gi moko, kad tėviška globa kultūroje ir politikoje, tai paternalizmas, kuris visada veda į priepauidą. Tik, žinoma, taip moko nelietuviški profesorai..."

Sekant autoriaus žodžiais, mūsų jaunimas turėtų nebematyti savų lietuviškų profesorių, o skirti svetimais. Gyvenant trentyje ir lietuvių jaunimui besimokančiam svetimose mokyklose, autorius mintys galėtų rasti labai palankią dirvą jų įgyvendinimui. Savus autoritetus nuvertinti ir pasukti svetimais keliais, siekti svetimų idealų. Gal autorius norėtų mūsų jaunimą auklėti panašiai, kaip nepriklausomos Lietuvos pradžioje M. Šleževičiui kviečiant savanorius kovai prieš įsibrovėlius.

"...Tada stipriai šaipantis realinės (socialistinės), Mariampolės gimnazijos moksleiviams, tuštesnio kitų Lietuvos gimnazijų vyresnės klasės... Tada sudarė porą reikšmingų laidų karininkų mokyklai beveik ištisai vien mokiniai auklėtiniai tu, kurie buvo atžagareiviais vadinami..." (Aidai, 1955 m. nr. 1).

Gi tuo pat metu, savų autoritetų nepripažindami, kiti jaunuliai, kaip rašo buv. prokuroras R. Skipitis iš savo atsiminimų pirmosios politinės bylos Lietuvos teisme, siekė panašius svetimų idealų, kaip ir dabar str. autorius siūlo jaunimui.

"... Vienas karo komendantas pasiuntė Kauno Apygardos Teismui kvotą apie du jaunų vyrų, Stepaity ir Sultoną, pas kuriuos rasta didokas glėbis kairiųjų socializmo revoliucionierių literatūros brošiūrų ir lapelių, kuriuose buvo raginama nuverti esamą Lietuvą valdžią ir pastatyti kitą, kuri įvestų socialistinę santvarką..." (Teisininkų žinios, Nr. 15-16, 1956 m.).

Darbe siūlomi jaunimui nauji keliai bei idealai dar labiau išryškėjo kartą išklausius mūsų socialdemokratinio akademinio jaunimo sambūrio 1955 m. kovo 12 d. New Yorko suorganizuotos paskaitos. Tarp kitko, kiek liečia religiją, paskaitoj buvo ir tokių išsireiškimų:

"... Mes, akademinio (socialistinio, E. Č.) jaunimo sambūris, laikome šetonišką nusikaltimą žmogaus nuodijimą organizuoti. Tai klero primesta dvasinė vergija, feodalizmo samanos, dogmatiniai voratinkliai, kliudą tautos masėms pilnai pasireikšti ir t. p. Atseit, reiktų tas masės išlaisvinti.

Kalbant apie mūsų jaunųjų socialdemokratų pažangą, ir lyginant su Europos socialdemokratais, teisingai pastebi žurnalas "I Laisve", (1955, Nr. 6).

"... Tai gi išnyksta riba tarp mūsų ir socialistinio jaunimo nusistatymų ir bolševikų, kurie taip pat laisvina žmogų ir pačią

EMILJA ČEKIENE

Lietuvą iš dogmatinių voratinklių ir t. p.

Kad to skirtumo mažai besimato, rodo ir pavergtos Lietuvos spauda:

"... Pokario metais Žiobiškio apylinkės kunigas Paškevičius ir Panemunėlio Matulionis ir kiti rėmė ir patys aktyviai dalyvavo banditinėse lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų gaujose (partizanuose, E. Č.). Tikybininkai ypatingai stengiasi religijos nuodais užnuodyti jaunimo sąmonę..." (Tiesa, 1954 m. 1. 21 d.).

O ir be to kiekvienam aišku, kad Lietuvoje okupantas visomis priemonėmis stengiasi iš pagrindų perauklėti žmogų, sulaužydamas bet kokius ryšius su istorine bei šeimynine praeitimi, vaikuose niekindamas tėvų autoritetą, griebiasi smurto prieš tautybę, religiją, pasaulėžiūrą. Auklėja naują komunistinę bendruomenę, pagal naują gyvenimo formą, kuria naujus žmones. Teranda skirtumą pats skaitytas tarp anų ir Darbė kuriamo naujo akademinio lietuvių.

Be gi, tautinis jausmas, garbinga praeitis, tradicijos, autoritetų pagarba, nėra taip lengvai išraunami iš žmogaus sąmonės. Deja, ir Darbo autoriui mūsų giliai tautiškai susipratusių jaunimo tenka nusivilti, ką savo str. pabaigoje pats pripažįsta:

"... Gi šiandien, kai kurie mano mieli broliai vytičiai, kolegoms šviesiečiai ir santariečiai, jau nebe policijos rezervo "bananų", tik vaikiškai suprasto patriotizmo raginimai, žengia, sakysim, kad ir j lietuviškojo neofašizmo jėgų generalinę demonstraciją Washington. Šiandien jie žengia, anot Santaros, laisvo žmogaus keliu, nes gyvena laisvame krašte. Bet šita komiška aplinkybė nepakeičia tragiško fakto, kad žymi dalis mūsų patriotinio jaunimo šiandien yra pasinešusi žengti į fašistines žmogiškųjų laisvųjų kapines, padabintas gra-

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Dr. Z. Sabataitis	\$5.00
K. B., Toronto	2.00
VI. Gricevičius, Chicago	2.00
P. Balkus, Detroit	1.00
VI. Brazulius, Cleveland	2.00
F. Keršys, Worcester	1.00
R. Liormanas, Philadelphia	2.00
M. Kildišas, Worcester	1.00
M. Laucevičius, E. Chicago	1.00
Dr. J. Motiejūnas, Michigan City	1.00
K. Valaitis, Philadelphia	1.00
J. Vaičius, Cicero	2.00
Dr. VI. Ramanauskas, Cleveland	2.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

žiais tautiškumo ir liberalizmo šūkiais...

Kaip matėme didžioji lietuvių šventė Washington, mūsų jaunimas parodė daug tautinio susipratimo ir entuziazmo, aiškiai skirdamas siaurus partinius interesus ir Markso archajinį mokslą, ką siūlo Darbas, nuo visiem lietuviams bendrų tautos reikalų.

Reikia tik džiaugtis, kad mūsų jaunimas, nors kai kurių vyresniųjų bandomas skaldyti, bet neatskyla nuo savo šeimos, o kartu ir tautos kamieno, jos praeities, kas turi itin didelės reikšmės lietuvių tautos egzistencijai.

SKAUTAI

FILMAI IŠ SKAUTŲ GYVENIMO

(sks) Lapkričio 3 d. New Yorko skautų Tauro tuntas rengia viešą filmų vakarą. Bus rodomas spalvotas filmas iš JAV 1-jo rajono šios vasaros Neries ir Nemuno stovyklų. Taip pat bus rodomi filmai iš Worcesterio skautų sporto šventės, skautų vyčių sąskrydžio Waterbury ir kt. skautiškų subuymų. Skautų bičiuliams bus įdomu matyti New Yorko spalvingąjį lojalumo parą, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Studentai matys savo išvykas į Devenij ūkį ir kitur. Žodžiu bus rodoma visiems skirtų įdomių vaizdų.

Filmus susuko skautų vyčių dr. vės narys Gėris Penikas. Po filmų demonstravimu bus šokiai, grojant Romo Butrimo jaunatviškam orkestrui. R. Butrimas ir dar du jo orkestro nariai yra N. Y. jūrų skautų Audros laivo nariai.

I šį filmų vakarą kviečiami atšilankyti visi Neries ir Nemuno stovyklautojai bei plačiojo New Yorko lietuviškoji visuomenė. Vieta: Apreiškimo parapijos salė — North 5th St. ir Havemeyer St., Brooklyn. Pradžia: 7:30 val. vakaro.

NAUJAS NEW YORKO VILKIUKŲ DRAUGININKAS

(sks) Vyr. sklt. Arnas Bobelis paskirtas N. Y. Tauro tunto vilkiukų dr. vės draugininku vietoje karo laivynan išvykusio vyr. sklt. Algio Alksnino. Naujajam vilkiukų draugininkui talkininkauja pskltn. Viktoras Kirkyla.

PARUOSĖ UNIFORMŲ PROJEKTĄ

(sks) LSB 1-jo JAV rajono vadeivos aplinkraštėje pranešama, kad Vyriausiojo Skautininko pavedimu sudarytoji skautų uniformų reguliavimui peržiūrėti komisija savo darbą baigė. Jos sudarytas projektas persiustas Vyriausiajam Skautininkui tolimsnei eigai. Šios komisijos pir-

mininkui pskltn. V. Pileikai ir nariams — pskltn. V. Bliumfeldui bei vyr. skltininkams Č. Kiuliui, Alksniniui ir A. Levinui vadeiva dėkoja už atliktą darbą.

NEW YORKO SKAUTŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS

(sks) Lapkr. 3 d. 8:30 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, šaukiamas visuotinis New Yorko skautų-skautėlių tėvų metinis susirinkimas. Tėveliai ir mamytės kviečiami skaitlingai dalyvauti.

WORCESTERIO SKAUTŲ VIETININKO ADRESAS

(sks) Worcesterio Skautų Vietininkas pskltn. Vidm. Bliumfeldas persikėlė į kitą butą. Dabar jis pasiekiamas adresu: 3 Blake St., Worcester 4, Mass. Ten pat yra ir "Skautiškojo Kampelio", kuris spausdinamas Worcesterio Lietuvių žiniose, redakcija.

"MOSŲ LAPINĖ" WATERBURY

(sks) Worcesterio "Skautiškojo Kampelio" žiniomis Waterburio skautų vietininkijos LK šarūno draugovė leidžia rotatorium spausdinamą laikraštėlį "Mūsų Lapinė". Spausdinamos įvairios žinios iš šios dr. vės gyvenimo ir šiaip skautiškoji medžiaga. Redaktoriai yra sklt. A. Vaišnys ir sklt. A. Saulaitis.

SKAUTAI STUDIJOJA

(sks) Worcesterio skautiškąs jaunimas siekia aukštojo mokslo. Anksčiau pradėjusius studijuoti — V. Bliumfeldą, H. Jakubauską ir R. Marcinkevičių, šiais mokslo metais pasekė A. Glodas, R. Jakubauskas ir T. Prapuolenis.

PERSITVARKĖ VYTIEČIŲ VALDYBA

(sks) Liet. Stud. Skautų Korp. VYTIS centro v-bos pirmininkui pskltn. Kest. Mikėnui išvykus JAV kariuomenėn, persitvarkė šios v-bos sąstatas: pirmin. R. Viskanta, vicepirm. K. Jočius, sekretorius J. Grina, kunjorų tėvūnas L. Maskaliūnas ir iždininkas R. Tallat-Kelpša.

PO ATVIRU DANGUM SKAUTAUJANT

(sks) Lapkričio 1 d. yra paskutinė diena foto nuotraukoms "Skautų Aido" foto konkursui priišt. Šių varžybų tema — "Po atviru dangumi skautaujant". Už geriausias nuotraukas skiriamos premijos. Konkurso sąlygos atspausdintos "Sk. Aido" Nr. 8.

"BUDEKIME" PENKMETIS

(sks) Šią vasarą suėjo 5 metai, kai Anglijoje buvo pradėtas leisti skautiškas laikraštėlis "Budekime", kuris savo penkmetį paminė 17-jame iš eilės Nr. Šiuo

Švedijos inžinerius Lars Engstroen sukonstravo šį audrų nebijantį patogų namą.

metu jį redaguoja LSS Anglijos rajono vadas sklt. Kazys Vaitkevičius. Šią sukaktį mini "Mūsų Vytis" ir "Skautų Aidas".

JŲ GERASIS DARBAS

(sks) JAV šiuo metu vis karštin eina rinkimė kampanija, kandidatui važinėja po kraštą su agitacinėmis kalbomis. Greta to viso pradeda veikti trečioji — bešališka grupė, t. y., Amerikos Skautai (BSA). Šis jaunuoliai atlikdami pareigą savo kraštui skatina visus JAV piliečius registruotis ir būtinai balsuoti rinkimuose. Jie tai atlieka kiekvienai galima proga. Šiuo metu dažnai girdime berniukų raginimus radijo bangomis. Rinkimų išvakarėse jie sklitimis pasklys po miestus ir miestelius ir prie kiekvieno buto durų kabins balsuoti raginančius plakatėlius. Jie nepalaiko nei vienos partijos, bet kviečia balsuotojus balsuoti jų pačių nuožūra.

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Usisakykit KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykit vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykit:

ISTOK I

VILTIES

DRAUGIJA

LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

menką atlyginimą dirbdami fabrikuose. Esą sunku tame laikraštyje rasti džiugią naujieną, nes tai esą "pažangus laikraštis, jis meluoti nenori".

Gaunama taip pat ir Chicago "Vilnis". Bet dar neatrodo, kad žmonės Lietuvoje patys galėtų gauti pasiskaityti patys. Patys skaitydami jie gal ir daugiau kaską žiūrėtų (pvz., kainas, uždarius, streikų teisę ir daug kitų dalykų, apie kuriuos tenai nekalbama...). Todėl tik "kompetentingi skaitytojai" pasilieka sau teisę atitinkamai atrinkę pasakoti, kaip Bimba ir Co. stengiasi juodinti Amerikos gyvenimą.

Simas Kvietka — pensininkas

Simas Kvietka, pirmasis lietuvis linotipininkas Lietuvoje, ligi šiol dirbes buvusioje "Spindulio" (dabar vad. Karolio Poželos vardo) spaustuvėje kaip linotipų skyriaus meistras, būdamas 71 m. amžiaus, išėjo į pensiją. Pensijos gausias 700 rublių mėnesiui (prieš mokesčių atskaitymą).

Prof. Kairiūkščiai 60 metų

Spalio 1 dieną suėjo 60 metų profesoriui Jonui Kairiūkščiai, jau nepriklausomybės laikais buvusiam žinomam medicinos specialistui. Pastaraisiais metais esąs plačiai pagarsėjęs jo išrastas "Neobenzinolis", sėkmingai vartojamas nuo bronchinės astmos, odos tuberkuliozės ir kitų panašių ligų.

Prof. Kairiūkštis dabar yra Vilniaus universiteto medicinos fakulteto profesorius, mokslų akademijos narys - korespondentas, apdovanotas "Raudonosios vėliavos" ordinu, Pastaruoju laiku pats serga, ir tarp ko kita, yra pasukęs į kitas sritis nuo sa-

vo specialybės. Esąs paruošęs spaudai veikalą "Dabartinio mokslo filosofijos problemos" ir rašąs knygą "Mokslas ir religija".

Jurgiui Petrauskui 70 metų

Jurgis Petrauskas, buvęs populiarius Lietuvos Valst. Dramos aktorius, spalio 7 dieną sulaukė 70 metų amžiaus. Pastaruoju laiku jis dirbo prie Filharmonijos. Ryšium su 70 metų amžiaus ir 50 metų scenos darbo sukaktim, iš dabartinės valdžios susilaukė "Tarybų Lietuvos nusipelnusio artisto" titulą.

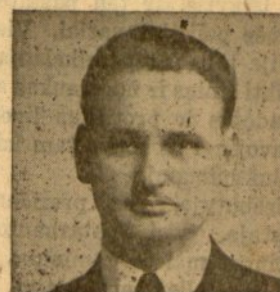
L. R. LANZA,

kandidatas į Common Pleas Court teisėjas, yra baigęs Baldwin-Wallace College ir Cleveland Law School. Yra italų kilmės, dirbęs jų tautinėse organizacijose. Priklauso daugeliui amerikiečių organizacijų ir visur pasižymi dideliu darbštumu ir pareigų rūpestingumu. Vedęs ir augina keturius vaikus.

Teisės srityje dirba daugiau kaip 40 metų.

RADIO — TV TAISYMAS

A M U R C O.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Šaukti kiekvienu laiku
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atspausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtės nuotaikos įgysite skaitydami humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išėina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite šiądien: PELEDA, 231 Wallace Ave., S. Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus. Atskiras numeris 30 cnt.

SIUNTINAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

Didžiausia firma Amerikos kontinente — J. KAMIENSKI — JANIQUE TRADING CO., Chicagoje atidarė savo antrą skyrių.

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

2551 W. 63 St., Chicago 22, Ill. Tel. HE 4-2380
2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill. Tel. BR 8-6780
1029 Fairfield Ave., Cleveland 13, Ohio. Tel. CH 1-5547

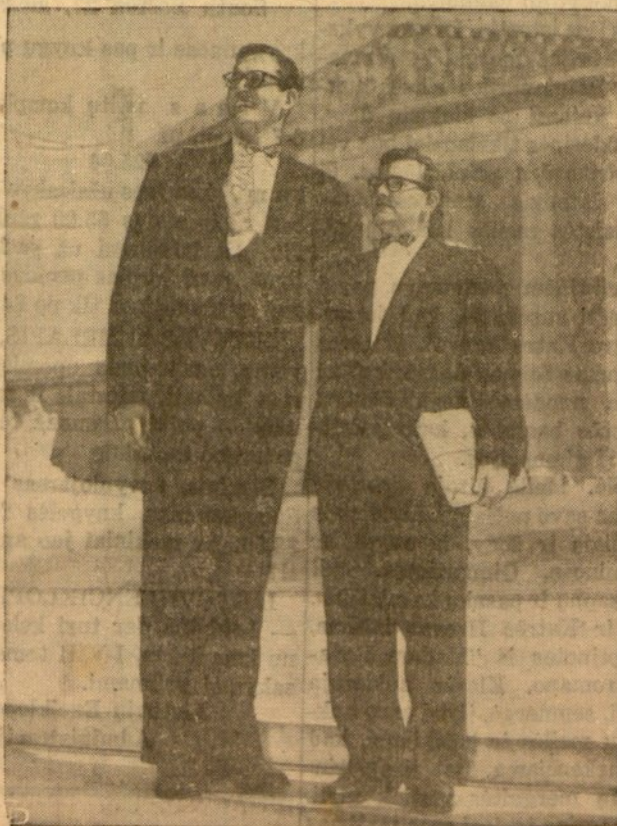
Kiekvienas siuntinys pilnai apsaugotas.

Pristatymas oro paštu per 2-3 savaites.

Paprastu paštu pristatymas per 2-3 mėnesius.

Jūsų artimieji Lietuvoje siuntinius gaus be jokių mokesčių.

Istaigos atidarytos nuo 12 val. iki 8 val. vakaro.

Buvęs krepšinio lošėjas George Mikan — 6 pėdų ir 9 colių su savo draugu prie vyriausiojo Teismo Rūmų Washington, kur atlieka teisinę praktiką.

SENIAU IR DABAR

Čia galėjo būti ir bomba...

Taip saugomas prezidentas Eisenhoweris

K. S. KARPIUS

Prezidentui Eisenhoweriui pradėjus daug važinėti po įvairius miestus lėktuvais ir traukiniais rinkimų vairo reikalais, labai rūpestingai prižiūrimas jo saugumas.

Prieš pasirengiant prezidentui kelionėn, Baltųjų Rūmų slaptoji žinybos specialūs vyrai išsiskirsto visu keliu ta linkme, kur prezidentas pravažiuos.

Prezidento lankymosi vietoje jie randa ir šposų, kaip pav., jam atvykus kalbėti vienoje kolegijoje pernai, saugumo vyras rado pašalyje tako numestą seną skardinę, kurią pakėlęs, rado raštelį viduje: "Čia galėjo būti ir bomba".

Be šposų, yra buvę atsitikimų, kaip jau seniau esu rašęs, kad prezidentai buvo nužudyti: Prezidentas Garfield peršautas einant į geležinkelio stotį Washingtone, apvilto politinio darbo ieškotojo, mirė rugs. 19, 1881 metais. Prezidentą McKinley nušovė anarkistas Buffalo, N. Y., mieste, rugs. 6, 1901, lankant tarptautinę parodą. Prezidentas Lincoln nušautas teatre Washingtone, politiniais sumetimais, bal. 14, 1865 m.

Demokratų prezidentą Rooseveltą kėsinosi nušauti Floridoje atostogaujant, tuoj po išrinkimo 1932 metais. Ten buvo nušautas jį užstojęs kitas žymus politikas, buvęs Chicago burmistras Cermak.

Kai į prezidento numatytą lankyti vietą iš anksto nuvyksta saugumo policija, tuoj pat karta Washingtono visokių nusizengėlių ir pamišėlių sraunuose kiti valdžios agentai daro tikrinimus žinomų tos apylinkės gaivalų, kuriuos įsako uždaryti prezidento ten buvimo laikotarpiu.

Kur tik prezidentas pravažiuos, ten pirmiau pravažiuoja ir praeina jo saugumo agentai. Jie apžvalgo visus ypatingus punktus, kur šovikas galėtų nekludomai laukti. Ir ten pastatoma vietinės policijos nariai. Vietos policija taip pat pareikalaujama suteikti žinias ir nuotraukas apie niekadėjus ir protiškius ligonis, ir pavojingai asmenis tam laikotarpiui suimami.

Viešbutyje, kur prezidentas apsistoja, visi patarnautojai, ypatingai maisto gaminimo srityje, specialiai patikrinami.

Virš visų kitų prezidento asmeninės saugybės narių yra vienas ypatingas vyras, 47 metų amžiaus stiprus ašis, advokato mokslą išėjęs, kuris stovės slapton tarnybon 1938 metais, pasiekę prezidento asmens saugybės vado vietos Baltuosiuose Rūmuose 1946 metais. Sutvarkęs viską kas liečia prezidento kelionės saugumą, jis važiuoja kartu su prezidentu sėdėdamas automobilyje priešakinėje sėdynėje. Kur prezidentas kalba arba eina tarp žmonių, tas vyras visada stovi greta prezidento.

Tūkstančiai grąšinimų

Eisenhoweris, karys ir generalas, nepakentė pradžioje asmeninės saugybės, tikėdamas, kad pavojaus jam nebus, iki paskaitė vieno Baltųjų Rūmų reporterio išleistą knygą apie septynis pasikėsinimus prezidentus nužudyti. Parūpo jam pasitęrauti ką jo saugybą žino apie tokių žygius prieš jį. Ir štai kas paaiš-

kėjo: per tris metus prezidentavimo, Eisenhowerio vardu buvo prisiųsta apie 5,000 laišku, grąšinančių jo gyvybei. Kas metai buvo suimama apie 80 asmenų, numatytų tiesioginiai pavojingų prezidentui, kurių dauguma nuista kalėti arba pasiųsti į beprotnamius.

Taip pat prie Baltųjų Rūmų kasmet sugaunama protiškių pašilusių asmenų, kurie sukinėja si prie vartų. Vienas toks kartą pasakė: jis už 15 minučių ateis su kariuomene ir užims prezidentūrą...

Pennsylvanijoje, greta prezidento Eisenhowerio ūkio, istoriškose Gettysburgo karo mūšio (iš Linkolno pilietinio karo, laiku, 1861-65 m.) kapinėse uždrausta lankytojams lipti į ten specialiai įrengtą bokštą, iš kurio matosi mūšio laukas ir iš kur geras šovikas galėtų nušauti bent asmenį, esantį Eisenhowerio ūkyje.

Visus tuos dalykus patyręs ir pergalvojęs, Eisenhoweris sutiko leisti prezidento asmeninei sargybai veikti.

Geležinkelio bėgiai ir stotys iš anksto patikrinamos, ir taip pat daroma su lėktuvu ir asmenimis apie prezidento lėktuvą. Jis skraido specialiu prezidento lėktuvu su patikimais lakūnais, tačiau patikrinimai daromi visų kitų asmenų, dirbančių lėktuvų aikštėse.

Kai Eisenhoweris gavo mažą lėktuvą skristi iš Washingtono į savo ūkį, apie 100 mylių, tą lėktuvą išbandė tas jo palydovas ir kiti žinovai, skraidydami kelias dienas po tūkstantį ir daugiau mylių, tirdami lėktuvo patvarumą. Tik tada sutiko leisti prezidentui juo naudotis vykstant į ūkį, kada buvo įsitikinta, kad viskas tvarkoje.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RPublic 7-7868
Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio EVergrade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203
Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., Tik susitarus trečiadieniais, 11-2 p. p. šeštadieniais.

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

Izoliacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoj pristatoma.

ELMER CHOCKER, Mgr.
Vienas blokas N. W. iš E. 55 St.
ir St. Clair Ave.
Henderson 1-5080

IŠRINK

CHARLES H. LOEB

Kandidatu į Kongresmanus 21 Distrikte

DIRBANČIŲJŲ DRAUGAS. JEI NORI, KAD BŪTUM ATSTOVAUJAMAS — JI RINK.

RINKIMAI LAPKRIČIO 6 D. RESPUBLIKONŲ ŠARASAS.

Gimnazistės, meilė ir Kvadratgalvis

I "BRANDOS ATESTATĄ" VISI ATEIS...

Istorija. Jau keli mėnesiai, kai akt. Petras Maželis pats nemiega ir kitiems miegoti neduoda. Vakarais iki išnaktų repetuoja vengro Fodor dramą "Brandos atestata". Po visų rūpesčių, keikimosi ir šposų ją parodys mums spalio 21 d., sekmadienį, lietuvių salėje.

Senieji vaidintojai parodė jau daug brandumo, nauji atėjusieji stebina režisorių savo talentu. Drama turi visą krūvą jautrių, juokingų ir netikėtų momentų. Veiksmas slankus ir pilnas įtampos.

Rež. P. Maželis su šiuo veikalu ir pats laiko egzaminus brandos atestatai, ta proga švęsdamas savo scenos darbo penkiolikos metų sukaktį. Mūsų bičiulis E. Skujenieks ne tik yra dramos vertėjas, bet ir gabiai vaidina seno mokytojo vaidmenį.

Istorijos istorija. Drama vyksta Vengrijos mergaičių gimnazijoje. Baigiamosios klasės auklėtoja knisiasi po šiukšlių dėžę, nes auklėtinės tikriausiai bus vėl jos karikatūrų pripaaišiusios. Šį kartą laimėkis stambesnis — gimnazistės meilės laiško juodraštis.

Sutelktinėm pastangom pagal rankraštį susekama, kad jo autorė yra Katrė Hrovat. Ji geros ir žinomos šeimos duklė, bet už šitokią nuodėmę negali laukti mažesnės bausmės, kaip pašalinimo iš gimnazijos.

Meilė. Meilė šitoje dramoje skamba savo pačiais jautriaisiais virpuliais ir žody, ir akyse, ir žingsniuose. Gimnazistės myli savo sapną ir pasakų karalaitį. Jam ir Katrės Hrovat laiškas, nukopijuotas iš "Madam Bovary" romano. Klasės auklėtoja Salajai, senmergė, ilgisi savo auklėtinių meilės ir įsitikinusi, kad yra nekenčiama. Bet ji apsirinka. Ją mergaitės vistic myli. Direktorių tariasi esąs mylimas kaip vyras. Irgi apsirinka. Jis mylimas tik kaip direktorius. Meilė šioje dramoje yra ir vilčių, ir bausmės priežastis.

Kvadratgalvis. Jo nėra, jis tik reklamai, sakysite. Ne. Jis yra. Turi būti. Kitaip Katrė greičiau išsikauptų iš savo bėdų ir drama per lengvai išsispresytų. Kvadratgalvis, žinoma, yra matematikos mokytojas ir visoje Katrės nusikaltimo byloje atlieka kaltintojo vaidmenį. Jis pats suabejoja, ar besas kvadratgalvis, bet senas filosofijos mokytojas jam įrodo, kad jis toks tikrai yra.

Bausmė. Katrė Hrovat gal ir nebus per žiauriai nubausta. Bet reikės manyti, kad Dangus atėmė protą ar gyvybę tam Clevelando lietuviui, kuris neateis "Brandos Atestato" pasižiūrėti. Turėkime gerų vilčių, kad po vaidinimo nereikės ieškoti savo bičiulių liginėjų ar laidotuvių namuos. Juos susitikime puikiame "Brandos Atestato" spektaklyje.

V. Mariūnas

IŠEJO IŠ SPAUDOS

VINCO KREVES

raštų pirmoji knyga

Ją sudaro skaitytojų mėgstamieji dalykai ŠIAUDINĖJ PASTOGEJ, ŽENTAS ir RAGANIUS. Knyga turi 400 puslapių, įrišta kietais kolenkoro viršeliais.

Kaina \$5.50.

Gaunama:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOJE
265 C Street
South Boston 27, Mass.,

knygynuose ir pas knygų platintojus.

Visas raštų komplektas, 6-7 tomai, už \$25.00

tam, kas juos užsisakys dabar ir atsitys \$5.00 rankpinių. Jie įskaitomi už paskutinį tomą, o už pirmas penkias knygas reikės mokėti tik po \$4.00.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, spalvotas, su visomis upėmis, ežerais, kalnais, miestais ir miesteliais — puiki priemonė tėvynės pažinimo mokslui.

Sieninis, suvyniojamas \$4.50. Sulankstomas, knygelės formos \$3.50. Ar mokiniai juo aprūpinti?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — Leidykla dar turi keletą pilnų komplektų, I-VIII tomai. Užsakymai priimami.

Lietuvių Enciklopedijos Administracija (43)

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

Ar vėl aplink Afriką?

Sueso kanalas šiandien sudaro rimčiausią tarptautinę problemą. JAV šaltakraujiška politika kiek atšaldė anglus ir prancūzus. Tuo tarpu kariaujama tik žodžiais, grąšinimais, naujais pasiūlymais.

Anksčiau ar vėliau Sueso kanalo problema išsispres gal be kratinų veiksmų. Turėdamas stiprų arabų, neutralių ir Sovietų S-gos užnugarį, Egiptas nepalosh. Tuo tarpu ši didelė lazda vienu galu muša vienus, kitu — kitus. Nekalbant apie ambicijas, abi pusės skaudžiai kenčia ekonominiu požiūriu.

Ryšium su Sueso kanalo konfliktu vis dažniau minimas Gerrosos Vilties iškišulys — piekiausios Afrikos taškas, aplink kurį reikia plaukti laivams, jeigu jiems uždarytas Sueso kanalas.

Kelias aplink Afriką iš Šiaurinio Atlanto į Indijos vandenyną ir atgal yra 14 dienų ir 4000 mylių ilgesnis. Suprantama, kiek dėl to pabrangsta prekės, kurios turi būti plukdomos tuo keliu. Jau dabar Anglijoj arbatos puodukas pabrango vienu centu, o ką jau kalbėti apie kitus produktus: gumą, žibala ir k.

Kiek svarbus Sueso kanalas ne tik ekonominiu, bet ir kariniu požiūriu, prisiminkime tik 1905 m. rusų-japonų karą.

Kai carinės Rusijos kariuomenei paremti prieš japonus reikėjo pasiųsti Baltijos laivyną iš Kronštato, rusams reikėjo plaukti ilgiausiu keliu — aplink Afriką. Kol admirolo Roždestvenskio vadovaujama armada su keliolika tūkstančių kareivių nuplaukė prie Vladivostoko, paspirtis buvo nepajėgi kovoti: ilgoje jūrų kelionėje daug kareivių išmirė, kiti buvo ligonys.

Tada rusų laivynui plaukti artimesniu keliu Sueso kanalu neleidė japonų rėmėjai, pirmoje eilėje anglai, buvę suinteresuoti susilpninti Rusiją. Tada anglai turėjo prancūzų ir net amerikiečių paramą.

Kaip matome, istorija kartojasi. Atėjo laikas, kada už karinę Rusiją keršija Sovietų Sąjunga, remdama Egipto faraonišką ambiciją ir užsispyrimą.

Antra vertus, prie Sueso kanalo krizės privedė ir kitos aplinkybės. Arabų atbudimą ypač pagreitino Izraelio valstybės Palestinoje įsikūrimas, prancūzų ekspansinė politika Alžire. Bet svarbiausia, Sovietų Sąjungos išnaudoja Vakarų demokratijų silpnumą jų nevieningoj politikoje.

Pasaulis pergyvena naujo globalinio karo pavojų. Kas nepavyko rusų carams, vokiečių kaiseriams, vėliau Musolinui ir Hitleriui, siekiant įsigalėti Viduržemio jūroje, Artimuose Rytuose, užimti turtingas žibalo versmes, tą bando pasiekti raudonieji rusų carai, vykdydami dar 1917 m. Lenino paskelbtą šūkį, kad kelias į Paryžių eina per Pekiną...

Netiesioginiai visa ši Kremlius Azijos-Afrikos politika nukreipta prieš Jungtines Amerikos Valstybes, kurios vienintėlės dar yra pajėgios kovoti ir nugaleti įsipūtusią Sovietų Sąjungos imperiją. Suprantama, kodėl JAV turi būti ne tik labai stiprios, bet ir vesti labai gudriai ir atsargiai politika.

Ed. Karnėnas

Clevelande APYLINKĖSE

LB APYLINKĖS ŽINIOS

Apylinkės Valdyboje įvyko pasikeitimai. Iš valdybos pasitraukus p. J. Gulbininei, įeina se-

ELECT SALVATORE PRECARIO

Candidate for JUDGE

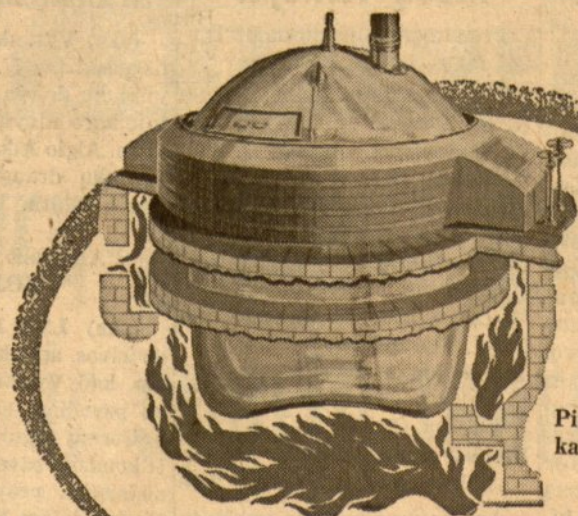
COMMON PLEAS COURT

ASSISTANT LAW DIRECTOR

EXPERIENCED AND WELL QUALIFIED

TERM BEGINING JANUARY 6, 1957

Election November 6,

Piūvis rodąs ugnim kaitinamą katilą.

ŠIOS LIEPSNOS VERDA TOKI GERĄ ALŲ... TOKI SKIRTINGĄ... JOKS KITAS AMERIKOS ALUS NEGALI LYGINTIS SU LENGVUMU, ŠVIESUMU, AR PUIKIU ATSIGAIVINIMU!

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

AMERIKOJ VIENINTĖLIS UGNIM VERDAMAS ALUS PRIE 2000 LAIPS!

Clevelande ir apylinkėse

Dirvos padėka

Rengiant Dirvos metinį vakarą puikia talka bufetui, svečių patarnavimui ir kitiems darbams daug talkino visa eilė nuosirdžių bičiulių. Širdingą padėką reiškia:

J. Butrimaitienei, p. Besparaitienei, Danutei Brazaitytei, p. Blumentalienei, p. Blaškičiūtei, Vl. Blinstrubui, J. Chmieleuskienei, O. Čepukaitienei, R. Degesienei, M. Dunduraitėi, P. Dabrilai, D. Gataučienei, J. Gulbinienėi, p. Garmienėi, E. Gasparaitienei, p. Gailiūšienei, Rūtai Gaidžiūnaitei, N. Gaidžiūnienėi, Arūnui Gasparaičiui, Kęstui Gaidžiūnui, A. Garlauskui, St. Jurgaičiui, Z. Kudokienei, J. Kazėnienėi, O. Karpienei, p. Karėnienėi, V. Kamantui, V. Kizlačiui, K. S. Karpiui, p. Kaminskui, St. Lazoraitienei, G. Modestavičienei, M. Misčičienėi, B. Malcanienėi, p. Makarskienėi, R. Orintienėi, V. Orintui, p. Rastėnienėi, p. Rinkevičienėi, p. Raulinaitienei, p. Ramanauskienėi, J. Steponavičienėi, E. Skrabulytei, A. Sandargienei, R. Snarskienėi, p. Sukurevičienėi, p. Skrinkienėi, K. Sakalienėi, J. Salasevičienėi, J. Salasevičiui, B. Steponavičiui, T. Urbaitienei, V. Vilkaitienei, P. Vencui ir Pr. Visockiui.

Nuosirdus aciu programos vykdytojams: J. Luizaitei, J. Jankauskaitei, V. Zukauskui ir kitiems. Aciu p. Gataučiams, sudariusiems puikias salgas V. Zukauskui paviešėti Clevelande. Visų nuosirdi talka mus igalino vakarą sekmingai praversti, kuris Dirvos reikalams davė gražią sumą pinigų. Aciu visiems svečiams, iš toli ir arti, vakare dalyvavusiems.

Tuntų sueiga ir subatvakaris

(sks) Spalio 20 d., šeštadienį, Clevelando Neringos skaučių ir Pilėnų skautų tuntai lietuvių salėje suauka bendrą abiejų tuntų sueigą. Pradedama 7 v. v. iškilminga sueiga Lietuvos Skautų Sąjungos 38 metų paminėti, vėliau ten pat lauzelis ir pasilinksminimas, kurio pradžioje jauniems bus praversti žaidimai ir rateliai, o vėliau bus šokiai orkestrui grojant.

Skaučių tų mamytės ir tėveliai apatinėje salėje jaunimui ir svečiams rengia bufetą. Clevelando jaunimas ir skautiškieji bičiuliai kviečiami praleisti jaukioje šeiminiškoje nuotaikoje subatvakarį.

Skautes ir skautai į lietuvių salę renkasi 6:30 val.

Brandos atestato

vaidinimas įvyksta jau šį sekmadienį. Plačiau skaityk šio puslapio skelbime ir 6 psl. dedamam aprašyme.

Clevelande mažoji dainų šventė

Čiurlionio Ansamblis, dalyvaujant Varpo chorui iš Toronto, lapkričio 18 d. 3 val. po pietų WHK salėje, Clevelande rengia mažąją dainų šventę. Be rinkinių Čikagos dainų šventės repertuaro dainų, kurias atliks jungtiniai 150 asm. Čiurlionio ir Varpo chorai, diriguojami muz. Alf. Mikulskio ir S. Gallevičiaus, mažosios dainų šventės programoje bus parinkty lietuvių liaudies dainų ir ištraukų iš operų pav. Valandėlė Kauno operoje. Mažosios dainų šventės laukiamas klausytojų ir iš artimųjų kolonijų — Detroito, Pittsburgho, Akrono, Daytono ir kit.

Visais maž. dainų šventės reikalais prašome kreiptis: Čiurlionio ansamblis, c/o J. Nasvytis, 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio.

Dr. A. Martus

persikėlė į savo namus — 11701 Shadeland Ave., Cleveland 8. Telef.: UL 1-5741.

Čiurlionio Ansamblis į Torontą

Spalio mėn. 27 d. čiurlioniečiai vyksta į Torontą, kur kartu su Varpo chorą Kanados lietuviams atliks Mažąją Dainų Šventę.

Čeponio Romualdo

pajėko brolis. Rašyti: 345 E. 222 St., Euclid 23, Ohio.

Aleksas Laikūnas

su šeima persikėlė į naujai pirtus namus: 10306 Burton Ave., Bratenahl, Ohio.

Ignas Musteikis

pakeitė adresą ir dabar pasiekiamas: 1176 E. 71 St., telef. HE 2-0318.

St. Grabliauskas,

vokiškų radijo aparatų atstovas iš Bostono, Clevelande bus spalio mėn. 18 d. Susto pas p. Johansoną.

Parsiduoda vienos šeimos namas, tarp St. Clair ir Superior Ave. Šv. Kazimiero parapijos rajone — 1248 E. 87 St. 8 kambariai. Dar vienas kambarys 3 aukšte. Garažas 2 mašinoms. Gaso centrinis apšildymas su radiatoriais. Rūsų po visu namu su nauju modernišku ir dideliu karšto vandens boileriu. Kietos grindys. Vasarą vėsu ir patogiu, nes miegamieji atvesnami įrengtu šaldytuvu (air condition).

Sviesūs ir saulėti kambariai, nes namas yra tarp 2 įvažiavimų. Patogus šeimai su vaikais, nes kiemas su darželiu, aptvertas metaline vielos tvora. Apžiūrėti galima kasdien nuo 9½ iki 11½ ir nuo 5 val. iki 7 val. vakaro.

PARDUODAMI NAMAI

Neff Rd. iš 6-šių didelių, gražių kambarių colonial. Naujai įrengtas apačioje 7-tas kambarys — sanrūmis. Naujas gaso pečius. Naujai išdažytas, puošnus skelbas. Visai geram stovyje, beveik naujas, garažas, gražus kiemas — pilnas įvairių gėlių. Dėl skubaus pardavimo prašo tik \$17,500.

E. 127 St. iš 6-šių kambarių colonial. Gaso pečius. Garažas. Po visu namu rūsų. Didelė, moderni virtuvė. Iš lauko ir viduje naujai išdažytas - išdekoruotas. Pats namas tikrai geram stovyje ir ramioj, gražioj gatvėj — \$12,900.

Turime parduoti ir daug kitų įvairių namų.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5030

GERAS NAMAS

E. 185 St., netoli Naujosios lietuvių parapijos, būtinai pamatyk šį 6 kambarių colonial namą. 1½ vonios, dvigubi garažai. Kaina tikrai priinama.

DeVanna Realty

535 E. 185 St. KE 1-2227

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

1956 M. SPALIO MĖN. 21 D. LIETUVIŲ SALĖJE

LB CLEVELANDO APYLINKĖS

VAIDILOS TEATRO

VISIEMS, JAUNIMUI IR SUAUGUSIEMS, LABAI IDOMI

PREMJERA

BRANDOS ATESTATAS.

L. FODOR 3 VEIKSM. DRAM. VEIKALAS

Režisuoja akt. P. MAŽELIS

I-jo vaidinimo pradžia 2 val., II-jo — 6 val.

VAIDINIMAI PRADEDAI PASKELBTU LAIKU.

Biletų kainos: I-jo viadin. 1.00; 1.50; 2.00 dol.

II-jo viadin. 1.50; 2.00; 2.50 dol.

I pirmąjį vaidinimą moksleiviams kainos papigintos.

Biletai iš anksto gaunami Dirvoj, Spaudos Kioske, pas V-bos išdin. J. žemaitį ir pas paskirus platintojus.

Užkandžiai, gėrimai, šokiai.

Dirvos darbo valandos

Dabar Dirva kasdien atidaryta nuo 7 val. ryto iki 4 val. vakaro ir vėl nuo 5 val. vakaro iki 7 val. vakaro.

Visi clevelandiečiai, norintieji užsimokėti už prenumeratą, paduoti skelbimus ar nusipirkti knygų, naudokitės dabar visiems patogiu laiku.

Šeštadieniais atidaryta nuo 8:30 val. iki 12:30 val.

Cleveland miesto sveikatos ir pagalbos skyrius

rengia įdomias ekskursijas į tos srities įstaigas kiekvieną ketvirtadienį nuo šio mėnesio iki ateinančio gegužės mėn. Kelionė, kuri prasideda 8:50 nuo Terminal Tower tęsiasi iki 3:45 val. p. pietų. Kelionė asmeniui kaštuoja \$1.35. Vietas užsisakyti telefonu — TO 1-4600. Visi lietuvių kviečiami dalyvauti.

Senai girdėtas Ažuolų oktetas, vad. J. Kazėno

Spalio 28 d. 5:30 val. pasirodys Moterų S-gos 36 kuopos metinė vakarienė, Nauj. Parapijos salėj ir išpildys meninę programą. Oktetui akompanuoja Laimutė Obelenytė. Biletai po \$2.00. Pelnas Nauj. Parapijos mokyklos statybai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

(Taip pat į Rusiją, Sibirą ir kitus kraštus)

Lietuvių bendrovė PARCEL TRADING COMPANY siūncia įvairiausių rūšių individualius dovanų siuntinius. Iš Londono, Anglijos — pilniausias pasirinkimas pagal mūsų katalogus:

anglškų vilnų, avalynės, vaistų, odos, laikrodžių, maisto prod. ir kitų dalykų. Iš Amerikos — persiunčiame Jūsų atneštus (ar paštu mums atsiųstus) siuntinius. Taip pat siunčiame ir ORO PASTU.

Visų siuntinių PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS. Mes esame savistovi bendrovė, veikiamo be tarpininkų. Maloniai kviečiame visus lietuvius naudotis mūsų rūpestingu ir nuosirdžiu patarnavimu.

Vedėja ANASTAZIJA JUODVALKIENĖ

PARCEL TRADING COMPANY

1165 East 71st Street, Cleveland 3, Ohio
Telefonai: Istaigoj — UT 1-0807, bute — EX 1-7427

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus h būsit patenkinti

GERI NAMAI

ofise UT 1-0323

Atstovas:

Chimes Realty

5 šeimų mūrinis apartamentas lenkų rajone. Dvigubi porčiai prieky ir užpakaly. Gerai išlaikytas viduj ir iš lauko. Tuoj skausti. Prašo \$28,000.

Vienos šeimos, 6 kambarių, lenkų rajone. Garažas. Kaina \$7500.

VICTOR BANIONIS

namuose SW 1-9568

Namų telef. šaukti nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

JUMS GERI NAMAI

E. 128 — St. Clair, didelis dviejų šeimų, po 3 miegamuosius, 2 kamb. trečiam. Gaso šildymas. Garažai. Labai didelis sklypas.

Eddy Rd. rajone 4 šeimų plytinis namas. Po 5 kamb. butai. Gaso šildymas. Geram stovy ir geros pajamos.

RAY NAUSNERIS.

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

11809 St. Clair

UL 1-3919 LI 1-9216

ISNUOMOJAMI 3 KAMBARIAI

su baldais arba be baldų. Yra vonia.

Ideali vieta 2 ar 3 asmenims. Kreiptis: 6302 Belvidare Ave. (44)

PARDUODAMAS NAMAS

1334 E. 81 St. vienos šeimos, 8 kambarių. Garažas. Modernūs kambariai. Sauti: EX 1-7502. (42)

O'LRARKS RESTORANAS

Puikus maistas, geri gėrimai. Savininkas lietuvis — Joseph Dragūnas. Kviečiami atsilankyti.

10508 St. Clair Ave.

(42)

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savoj ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda

Skambikit: SK 1-2183

PAULINA

MOZURAITIS,

agentas

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

16209 Arcade

Tel. IV 1-2470

BALTIC

Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

Mes turime spaivuočių pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.

7032 Wade Park Ave.

Arthur O. Mays, broker

Telef.: UT 1-7551

(52)

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu

šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val

vakaro.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.

Telef.: LI 1-5466

Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

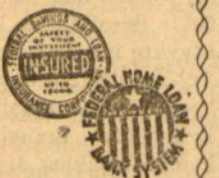
Du skyriai

6712 Superior Ave.

13515 Euclid Ave.

HE 1-2498

MU 1-8100

GERESN! NAMŲ STATYTOJAI. VISUOMET ĮSTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsintumą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, šutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savo namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinaamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

936 East 185 Street

ENdicott 1-1763

KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balyš GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

DERLINGOJI VASARA

Daugiau dėmesio Amerikos visuomenei

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodus, Michigan

Kaip jau kartą DIRVOJE rašiau, ALTS suorganizuotame lietuvių sąskrydyje Washington me nepasiekėme tik vieno tikslo: — kad aukštesnio rango lietuvis dvasininkas katalikas ten atvyktų ir sukalbėtų maldą (sąskrydžio dalyvių daugumas iš lietuvių buvo katalikai). Mūsų kvietimams lietuvių dvasininkams atsisakius, šią keistą spragą užpildyti maloniai sutiko vienas Washingtono amerikietis prelatas J. Cartwright, Sv. Mato katedros klebonas.

Šiaip, visus kitus užsimojimus sąskrydis įvykdė, programą davė ir pravedė kaip buvo numatyta. Visi programos vykdymo pakviestieji menininkai, dainininkai ir muzikai bei kultūrininkai nuosirdžiausiai ir su tikru pasiaukojimu savo misiją atliko. Už tai jiems priklauso nenykstanti sąskrydžio rengėjų padėka.

Kaikuriai kitais požiūriais, kaip sąskrydžio lietuvių ir amerikiečių svečių dalyvavimo atžvilgiu, sąskrydžio rengėjų atsargios viltys buvo net pralenktos ir veik dvigubai perviršytos. Kada laikurie asmenys iš Washingtono ir tūlos mūsų "politinės partijos" viešai per laikraščius ir susirinkimuose kvietė sąskrydį boikotuoti, skelbė jį būsiant blogu pasitaikymu Lietuvos reikalams ir t.t., tai galetume net pasakyti, kad mūsų viltys ten buvo įgyvendintos ne be dvigubai, bet keturgubai.

Sąskrydis lietuvišką reikalą plačiai įvedė į amerikiečių įtakingus sluoksnius ir gavo Lietuvai daug naujų draugų. Veikta buvo atsargiai ir planingai. Dar gerokai iš anksto prieš sudarant sąskrydžio Garbės Komitetą, buvo painformuotas Valstybės Departamentas apie tai, kokių tikslų sąskrydis siekia. Buvo painformuota tuo tikslu, kad Valstybės Departamentas galėtų informuoti tuos narius, kurie sutiko ar buvo vilčių, kad sutiks įeiti į Garbės Komitetą. Po to jau kiekvienas Garbės Komiteto narys buvo atsklaustas ir gautas jo formalus sutikimas.

Mums buvo ypatingai džiugu, kad Garbės Komiteto pirmininku sutiko būti Amerikos viceprezidentas Richard M. Nixon. Ne mažiau džiugu, kad vėliau jis daugelį mūsų kviečiamų amerikiečių pats informavo apie sąskrydį ir jo tikslus...

Garbės Komiteto nariais sutiko būti asmenys iš visos Amerikos, įžymūs visuomenės asmenys, finansininkai, politikai, laikraštininkai, televizijos bendrovių viršininkai... Štai tie garbingi asmenys:

Pirmininkas — Richard M. Nixon, Vice President of the United States, Mrs. Richard M. Nixon, Washington, D. C.; The Speaker of the House of Representatives, Joseph W. Martin, Jr., Washington, D. C.; The Secretary of Commerce and Mrs. Weeks, Washington, D. C.; Senator Styles Bridges and Mrs. Bridges, Washington, D. C.; Senator Everett M. Dirksen and Mrs. Dirksen, Washington, D. C. ir t.t.

Sąskrydžio rengėjai išleido anglų kalba labai gražų sąskrydinį leidinį, norint gauti dar vieną kitą egzempliorių reikia rašyti Juozui Ginkui, 495 Grand

St., Brooklyn, N. Y.). Arti 4,000 egzempliorių buvo paskleista tarp rinktinų amerikiečių.

Šiai ir kitoms priemonėms veikiant, į iškilmingąjį sąskrydžio banketą atsilankė 340 įžymių amerikiečių svečių, ir 34 televizijos, laikraščių, magazinų ir radijo stočių atstovų.

Apie sąskrydį netrukus pasirodė puikių pranešimų, ypač Chicago, Washingtono ir kitų miestų amerikiečių spaudoje. Dalį tų atgarsių galima rasti min. P. Zadeikio anglų kalba leidžiamame Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Biuletenyje ir net Congressional Record.

Banketo metu buvo progos trumpai informuoti svečius pagrindiniais lietuviškais klausimais. Prie Garbės stalo buvo sekančios ypatos: —

Speaker's Table:

The Honorable and Mrs. Aandahl (Assistant Secretary of the Interior)
The Honorable and Mrs. George W. Andrews (Representative from Alabama)
The Honorable and Mrs. Wayne Aspinall (Representative and member of National Monument Commission)
Dr. and Mrs. Stephen Biezis
Mosn. J. Cartwright (St. Matthew's Cathedral)
The Honorable and Mrs. Loy W. Henderson (Deputy Under Secretary of State)
Mr. and Mrs. Howard Trivers (Eastern European Affairs — Department of State)
The Honorable and Mrs. Larson (Under Secretary of Labor)
Chief of the Lithuanian Diplomatic Service and Mrs. Stasys Zadeikis
Mr. and Mrs. Anthony Ollis
The Honorable Ivy Baker Priest and Mr. Priest (Treasurer of the United States)
The Honorable Sayed Abdurrahman Ibn Abdussamed Abu-Taleb (Charge d'Affaires, Yemen)
Madama Antonas Smetona (Widow of late President Smetona of Lithuania)
Mr. and Mrs. A. Lapinskas
The Honorable Francis O. Wilcox (Assistant Secretary of State)
The Honorable and Mrs. Felix E. Wormser (Assistant Secretary of the Interior)
The Honorable, The Minister of Lithuania and Mrs. Zadeikis.

Taipgi girdėjo lietuviškais klausimais čia dalyvavę 27 užsienių diplomatai, kurių tarpe...

LITHUANIAN FESTIVAL GUEST LIST

Diplomats:

The Minister of Lithuania and Mrs. Zadeikis.
Mirga Zadeikis.
Stasys Zadeikis.
Juozas Kajeckas, Counselor of Lithuanian Legation and Mrs. Kajeckas.
The Ambassador of Viet-Nam and Madame Tran-Van Choung.
The Ambassador of the Dominican Republic and Senora de Salazar.
The Ambassador of Afghanistan and Madame Ludin.
The Ambassador of Honduras and Senora Carlos Izaguirre.
The Ambassador of Laos — Ourot R. Souvannavong and Madame.
The Charge d'Affaires a. i. of El Salvador and Mrs. Siri.
The Charge d'Affaires of Yemen Legation — Sayed Abdurrahman Ibn Abdussamed Abu-Taleb.
Dr. Wilhelm Turnwald, German Embassy.
Johannes Kaiv, Acting Consul General of Estonia, in charge of Legation and Mrs. Kaiv.
The Ambassador of Cuba and Senora de la Campa.
Dr. A. Dinbergs, Counselor, Latvian

Legation and Madame.
The Charge d'Affaires Minister of Latvia and Madame Spekke.
Counselor of the British Embassy — Bransan, Mr. and Mrs.
The Ambassador of Nicaragua and Senora de Sevilla Sacasa.

Taipgi dalyvavo su žmonomis šeši Amerikos senatoriai:

U. S. Senators:

J. L. McClellan (D., Ark.) and Mrs. McClellan.
Edward Martin (R., Penn.) and Mrs. Martin.
John Stennis (D., Miss.) and Mrs. Stennis.
Edward J. Thye (R., Minn.) and Mrs. Thye.
Arthur V. Watkins (R. Utah) and Mrs. Watkins.
Henry C. Dworshak (R. Idaho) and Mrs. Dworshak.

O taipgi 55 Atstovų Buto nariai (su žmonomis 103 asmenys):

Representatives:

W. F. Norrell (D., Ark.) and Mrs. Norrell.
Sterling Cole (D., N. Y.) and Mrs. Cole.
Brooks Hays (D., Ark.) and Mrs. Hays.
Wayne N. Aspinall (D., Col.) and Mrs. Aspinall.
E. C. Gathings (D., Ark.) and Mrs. Gathings.
H. A. Dixon (R., Utah) and Mrs. Dixon.
Page Belcher (R., Okla.) and Mrs. Belcher.
J. Arthur Younger (R., Cal.) and Mrs. Younger.
Jackson B. Chase (R., Neb.) and Mrs. Chase.
Charles E. Bennett (D., Fla.) and Mrs. Bennett.
Lawrence H. Smith (R., Wisc.) and Mrs. Smith.
Leonard K. Sullivan (D., Mo.).
Clifton Young (R., Nev.) and Mrs. Young.
R. D. Harrison (R., Neb.) and Mrs. Harrison.
G. L. McDonough (R., Cal.) and Mrs. McDonough.
K. M. LeCompte (R., Iowa) and Mrs. LeCompte.
George Grant (D., Ala.) and Mrs. Grant.
Marguerite Stitt Church (R., Ill.).
Michael D. Feighan (D., Ohio) and Mrs. Feighan.
John E. Henderson (R., Ohio).
Peter F. Mack, Jr. (D., Ill.).

W. J. Bryan Dorn (D., C. S.) and Mrs. Dorn.
Gerald R. Ford, Jr. (R., Mich.) and Mrs. Ford.
Harold H. Velde (R., Ill.) and Mrs. Velde.
J. Edgar Chenoweth (R., Col.) and Mrs. Chenoweth.
George W. Andrews (D., Ala.) and Mrs. Andrews.
Perkins Bass (D., Tenn.) and Mrs. Bass.
L. Mendel Rivers (D., S. C.) and Mrs. Rivers.
Dr. Walter H. Judd (R., Minn.) and Mrs. Judd.
Edward H. Rees (R., Kansas) and Mrs. Rees.
Eugene Siler (R., Ky.) and Mrs. Siler.
Danel J. Flood (D., Pa.) and Mrs. Flood.
T. A. Thompson (D., La.) and Mrs. Thompson.
Leon H. Gavin (R., Pa.) and Mrs. Gavin.
J. M. Robison, Jr. (R., Ky.).
George A. Dendero (R., Mich.) and Mrs. Dendero.
Sam Coon (R., Oregon) and Mrs. Coon.
Winfield K. Denton (D., Ind.) and Mrs. Denton.
A. M. Fernandez (D., N. Mex.) and Mrs. Fernandez.
William C. Cramer (R., Fla.) and Mrs. Cramer.
Charles B. Hoeven (R., Ill.) and Mrs. Hoeven.
Paul G. Rogers (D., Fla.).
Henderson Lanham (D., Ga.) and Mrs. Lanham.
Victor A. Knox (R., Mich.) and Mrs. Knox.
Charles R. Jonas (R., N. C.) and Mrs. Jonas.
Porter Hardy, Jr. (D., Va.) and Mrs. Hardy.
James G. Polk (D., Ohio) and Mrs. Polk.
Ruth Thompson (R., Mich.).
Sid Simpson (R., Ill.) and Mrs. Simpson.
William H. Avery (R., Kansas) and Mrs. Avery.
Fred Schwengel (R., Iowa) and Mrs. Schwengel.
Henry O. Talle (R., Iowa) and Mrs. Talle.
Russell V. Mack (D., Wash.) and Mrs. Mack.
Craig Hoamer (R., Cal.) and Mrs. Hosmer.
Leroy Johnson (R., Cal.) and Mrs. Johnson.

(B. d.)

Santariečių gyvenime

Viskas labai patiko pirmąsias atvykusioms į santariečių išvyką. Bet kita rytą, eidamos bažnyčion, jos sutiko iškylos dalyvį, įsivilkusį į maldymosi drabužį ir visu rimtumu besiruošiantį į ežerą. Tas jas dargi pakvietęs kartu. Senu lietuvišku įpročiu viešnieks iš vieno lengviausiai padarė išvadą apie visus, ir nutarė iš santariečių draugijos pasitraukti...

Be abejo yra santariečių, nevaikšiojančių bažnyčion. Tokių yra ir skautų, ir net ateitininkų tarpe. Išvadas tas iš vieno kito asmens privataus elgesio ir tegalima daryti apie jį patį. O kad religinių įsipareigojimų vykdy-

mas čia laikomas individualios asmenybės reikalu, matyti ir iš to, kad Santara nekada nėra oficialiai nieko apie religiją pareiškusi. Nė neturėtų ji tai daryti: tai pergiliai žmogaus prigimtyje glūdinanti tematika, kad ji būtų galima grūstis su organizacinių šampų spalvomis susidariusiais pirštais. Pergrubus tai metodus, ir per jautri tema.

Ar šitoks sustojimas ties individo siela yra indiferentizmas, ar ypatingos paagrbs jai ženklai — gali spręsti tik tie, kurie gerai pažįsta visą santariečiuose atstovaujamą žmogiskumo įvairybę. Šių sprendimo santariečiai nebijo. Tuo tarpu žmonėms, kurie žiūri iš šalies ir vadovaujami pirmaisiais įspūdiu, galime tik labai mandagiai pasiūlyti... tą pačią susilaikymo dorybę.

Turbūt, visi santariečiai sutiks, kad verčiau būti mažai organizacija, negu įžeisti bent vieno žmogaus religinius įsitikinimus arba priversti bent vieną, kuris negali nuosirdžiai melstis, praleisti savo sekmadienio rytą bažnyčioje. Santariečiai nevedmainiauja: kas iš jų tiki — tiki, ir kas netiki — netiki, ir ne kiekvienas, kuris krikščioniškais principais gyvena, apie savo sąžinę šūkauja, kaip prekyvietėje žuvų pardavėjos. Teisti galima tik kito darbus. Ties kito sąžinė, mums atrodo, tenka su pagarba sustoti. Tai, turbūt, vienintelis kelias žmogui, kuris bando su kitais toks būti, kokiais jis norėtų juos matyti.

Trečiuoju Santaros Garbės Nariu (po pp. A. Devenienės ir J. Bačiūno) Tabor Farm suvažiavimas išrinko Karolį Drungą, pirmose eilėse dalyvavusį pagrindinio kovos prieš Lietuvos okupantą organizavime ir vadovavime nuo pat 1940 metų. Voikščiojančių kalintas kalėjimuose ir iš Berlyno sovietų grąžintas Lietuvon, prasiveržė per geležinę uždangą ir šandien, nors skaudžiai nukentėjusios sveikatos, daugely darbu akty-

Dvi gražuolės — izraelė ir egiptietė, nors jų kraštai ir pešasi, bet dalyvaudamos Londone pasaulio gražuolės rinkime, gerai sutaria.

vus. Priimdamas pakvietimą, rasmenybės reikalu, matyti ir iš to, kad Santara nekada nėra oficialiai nieko apie religiją pareiškusi. Nė neturėtų ji tai daryti: tai pergiliai žmogaus prigimtyje glūdinanti tematika, kad ji būtų galima grūstis su organizacinių šampų spalvomis susidariusiais pirštais. Pergrubus tai metodus, ir per jautri tema.

Ar šitoks sustojimas ties individo siela yra indiferentizmas, ar ypatingos paagrbs jai ženklai — gali spręsti tik tie, kurie gerai pažįsta visą santariečiuose atstovaujamą žmogiskumo įvairybę. Šių sprendimo santariečiai nebijo. Tuo tarpu žmonėms, kurie žiūri iš šalies ir vadovaujami pirmaisiais įspūdiu, galime tik labai mandagiai pasiūlyti... tą pačią susilaikymo dorybę.

Turbūt, visi santariečiai sutiks, kad verčiau būti mažai organizacija, negu įžeisti bent vieno žmogaus religinius įsitikinimus arba priversti bent vieną, kuris negali nuosirdžiai melstis, praleisti savo sekmadienio rytą bažnyčioje. Santariečiai nevedmainiauja: kas iš jų tiki — tiki, ir kas netiki — netiki, ir ne kiekvienas, kuris krikščioniškais principais gyvena, apie savo sąžinę šūkauja, kaip prekyvietėje žuvų pardavėjos. Teisti galima tik kito darbus. Ties kito sąžinė, mums atrodo, tenka su pagarba sustoti. Tai, turbūt, vienintelis kelias žmogui, kuris bando su kitais toks būti, kokiais jis norėtų juos matyti.

Trečiuoju Santaros Garbės Nariu (po pp. A. Devenienės ir J. Bačiūno) Tabor Farm suvažiavimas išrinko Karolį Drungą, pirmose eilėse dalyvavusį pagrindinio kovos prieš Lietuvos okupantą organizavime ir vadovavime nuo pat 1940 metų. Voikščiojančių kalintas kalėjimuose ir iš Berlyno sovietų grąžintas Lietuvon, prasiveržė per geležinę uždangą ir šandien, nors skaudžiai nukentėjusios sveikatos, daugely darbu akty-

...

Išrinkti nauji Chicago santariečių šeiminkai: R. Vaitys, L. Narbutis, J. Lintakas, R. Betkauskaitė ir D. Sakalauskaitė. Skyrius dauginais greičiau, negu buvo galima laukti: naujai įstojo penkiolika narių.

Filisteris Br. Budginas vadovauja Los Angeles inžinierių draugijai, o fil. Tadas Naginonis sekretoriauja Bostono Rašto Klubui ir dėsto šeštadienio mokykloje. Fil. S. Šimoliūnas darbuosi sporto žaidynių organizaciniame komitete.

Ir kitų skyrių santariečiai kviečiami dalyvauti Detroito skyriaus spalio 27 d. ruošiamame studentiška linksmavakary.

V. Adamkavičius ir R. Mieželis išrinkti į A. Olio iniciatyva įsteigtą Illinois Amerikos Lietuvių Respublikonų organizacijos valdomąjį organą.

Trečiasis Santaros metraštis jau suredaguotas, ir šiuo metu redakcija vaikšto po gatves, elgetaudama jo išleidimui lėšų...

Santariečiai džiaugiasi Henrietos Virkau ir Vytauto Vepšto džiaugsmu: įkūrusieji šeimos židinį buvo Urbanos santariečių sekretorė ir pirmininkas...

Išleistas kariuomenės newyorietis Romas Penikas, dirbęs jūros skautuose.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Man labai nemalonu Jus varginti dėl aro rašinio apie Liūnės Sutemos Tebūnie Tarytum Pasakoj, tačiau vienoje vietoje įsirovė didelė ir esminė korektūros klaida. Pirmos skilties šeštos pastraipos pirmame sakinyje yra iškritęs žodelis "Motery". Toji klaidelė visiškai pakeičia ne tik sakinio, bet ir visos pastraipos mintį. Sakinys atspausstas taip: "Nenorėdami nieko įžeisti, o taipogi ir užginčyti, jog tobula eilėdara nėra jokia kliūtis gerai poezijai kurti, turime ne be liūdesio poezijos konstatuoti, kad mūsų poezija tremtyje bendran lietuvių poezijos kraitin neįnešė ypatingų naujovių nei tematinė, nei grynai formaline prasme". Turėtų būti: "Nenorėdami nieko įžeisti, o taipogi ir užginčyti, jog tobula eilėdara nėra jokia kliūtis gerai poezijai kurti, turime ne be liūdesio poezijos konstatuoti, kad mūsų moterų poezija tremtyje bendran lietuvių poezijos kraitin neįnešė ypatingų naujovių nei tematinė, nei grynai formaline prasme".

A. Audrius

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėneso pabaigos!

A + A

Jonas Pladys

Provizorius

Gimęs 1 liepos, 1876 šiaulių apskr., Butkūnų k., mirė 5 spalio, 1956, Clevelande. Palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Visiems lankiusiems jį pašarvotą ir pasimeldusiems už jo sielą, lydėjusiems jį amžino poilsio vieton ir užjautusiems mus skausmo valandoje — dėkoju.

Nuliūdęs sūnus.

Tegul jis ilsisi ramybėje!

Inžinieriui

P. J. ŽIŪRIUI,

jo brangiai seseriai mirus, gilią užuojautą reiškia.

PLIAS Clevelando Skyrius

Egipto kariai, iškilus Sueso kanalo bylai ir nuolat pasikartojant susidurimams su Izraelio ginkluotoms jėgoms, dažnai grūdinami pratimų lauke.